

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Cesty k rozkvětu

3. Scio škola - základní škola, s.r.o.

Obsah

- 1 Identifikační údaje**
 - 1.1 Název ŠVP
 - 1.2 Údaje o škole
 - 1.3 Zřizovatel
 - 1.4 Platnost dokumentu
- 2 Charakteristika školy**
 - 2.1 Úplnost a velikost školy
 - 2.2 Umístění školy
 - 2.3 Charakteristika žáků
 - 2.4 Podmínky školy
- 3 Oblasti autoevaluace**
 - 3.1 Hodnocení žáků
 - 3.2 Autoevaluace školy
 - 3.3 Spolupráce s dalšími institucemi
 - 3.4 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery
 - 3.5 Charakteristika pedagogického sboru
 - 3.6 Dlouhodobé projekty
 - 3.7 Mezinárodní spolupráce
- 4 Charakteristika ŠVP**
 - 4.1 Zaměření školy
 - 4.1.1 *Měnicí se svět*
 - 4.1.2 *Každé dítě je jiné*
 - 4.1.3 *Vnitřní motivace*
 - 4.1.4 *Dobré vztahy*
 - 4.1.5 *Fair play*
 - 4.2 Výchovné a vzdělávací strategie
 - 4.2.1 *Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie*
 - 4.2.2 *Metody výchovné a vzdělávací práce*
 - 4.2.3 *Způsoby výuky*
 - 4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
 - 4.5 Začlenění průřezových témat
- 5 Učební plán**
 - 5.1 Celkové dotace - přehled
- 6 Učební osnovy**
 - 6.1 Čtení a psaní
 - 6.2 Anglický jazyk
 - 6.3 Další cizí jazyk
 - 6.4 Matematika
 - 6.5 Svět v souvislostech
 - 6.6 Tělesná výchova
- 7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků**
 - 7.1 Způsoby hodnocení

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: CESTY K ROZKVĚTU

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: ScioŠkola Praha 6 - základní škola, s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: náměstí Na Santince 5, Praha 6, 160 00

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Johana Codlová

ZÁSTUPCE ŘEDITELE ŠKOLY: Miroslav Frank

KONTAKT: e-mail: paha6@scioskola.cz

IČ: 04775031

RED-IZO:

1.3 Zřizovatel

scio, s.r.o.

IČO: 271 561 25

DIČ: CZ 271 561 25

Zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 100551

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 4. 9. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 25. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ v PEDAGOGICKÉ RADĚ: 24. 8. 2023

ředitel školy

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme malá škola komunitního typu a poskytujeme vzdělání od přípravné třídy, resp. od 1. do 9. ročníku pro maximálně 174 žáků (dále jen dětí). Sídíme v malé kancelářské budově v blízkosti vysokoškolských kampusů. Tento prostor máme pronajat dlouhodobou smlouvou a v areálu školy má své zázemí také školní družina a školní klub.

2.2 Umístění školy

Naše škola sídlí na náměstí Na Santince. Pro běžného návštěvníka však není snadno rozpoznatelné, že se právě nachází na náměstí. Svě jméno získalo podle původní osady, která byla pojmenována podle svého původního majitele Santini de Bossi. Samo o sobě je tak místo prodchnuto duchem inspirace.

Škola je dobře dostupná autem i hromadnou dopravou – v těsné blízkosti tramvajových zastávek, autobusové linky 131 a stanice metra Dejvická (trasa A) je vzdálená cca 10 minut pěšky. V blízkosti budovy je Šárecké údolí a Stromovka.

Sídíme v původně kancelářské budově, proto naše školní prostory prošly rekonstrukcí a stavebními úpravami, tak aby odpovídaly všem hygienickým a stavebním normám pro základní školu. Tyto stavební práce jsme také využili pro úpravu dispozic jednotlivých pater, tak aby co nejvíce odpovídaly našim představám a potřebám našeho stylu výuky, tedy trojročí.

2.3 Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků (dále jen dětí) ve věku 6-16 let. Přestože jsme škola soukromá, financovaná kromě příspěvku MŠMT, zejména díky školnému, dobrovolným a sponzorským darům, snažíme se být školou maximálně přístupnou a otevřenou pro děti ze všech vrstev společnosti. Naši žáci a rodiče tak tvoří velmi pestrá směsice zájmů, talentů, národností, oborů či profesí. Někteří docházejí pěšky, jiní dojíždějí zdaleka. Všechny však spojuje zájem se aktivně a pravidelně zajímat o vzdělávání, spoluvytvářet kulturu a jedinečnost školy, být její součástí a respektovat její pravidla a základní hodnoty. Toto je také základním kritériem pro přijetí do školního vzdělávání, (kromě ověření nezbytných předpokladů školní zralosti).

2.4 Podmínky školy

Sídíme ve třech patrech budovy a máme k dispozici deset vybavených učeben, dále knihovnu, Tv místnost, šicí, modelářskou a výtvarnou dílnu. Současně si děti vytvořily čajovnu. Vedle recepce je tzv. klidová místnost, již využívají děti v době před ranním kruhem a odpoledne dle potřeby během družiny. Naše Centrum podpory složené z psychologek a speciálních pedagožek využívá "povídárnu".

Součástí naší školy je také výdejna jídla s jídelnou. Tělocvičnu máme v pronájmu od sousedního DDM, máme možnost využívat i malý pozemek k venkovní výuce. Mimo budovu

školy jsme získali do pronájmu malý pozemek hned naproti vchodu do školy, současně jsme s dětmi vytvořili venkovní sezení vedle vchodu a zelenou zónu.

V celém prostoru školy je k dispozici kvalitní bezdrátové připojení k internetu. Máme k dispozici 24 notebooků, v počítačové učebně 8 stolních počítačů a dále pro potřeby 1. trojročí 10 tabletů, které můžeme využívat pro přípravu hodin i přímo ve výuce. Navíc jsme získali roboty a 3D tiskárnu, kterou děti využívají v projektech a kroužkách, a interaktivní tabuli.

Vycházíme z přesvědčení, že svět je přirozeným místem trvalého vzdělávacího procesu, proto věříme, že škola se nesmí zavírat sama do sebe. Snažíme se pravidelně zapojovat externisty do života školy, a to ať již do organizace školního života či přímo do vzdělávacího procesu. Také se snažíme do života školy co nejvíce zapojit i rodiče a rodiny dětí. Proto podporujeme rodiče, aby pro školu či přímo ve škole organizovali semináře, přednášky, dílny a seznamovali tak děti se svým světem.

3 Oblasti autoevaluace

3.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je organickou součástí fungování školy. Těžiště hodnocení vnímáme ve smysluplné a včasné zpětné vazbě. Jejím cílem je umožnit dětem i rodičům, aby se odpovědně účastnili jak reflexe, tak i plánování dalšího studijního postupu pomocí stanovování konkrétních cílů (tzv. SMART) pro bezprostředně následující období. Hodnocení v naší škole není zaměřeno na srovnávání dětí mezi sebou. Hodnocení nesmí být používáno jako trest, ale naopak, jako nástroj posilující vnitřní motivaci dítěte. Proto se snažíme děti postupně učit se adekvátnímu sebehodnocení i pracovat se zpětnou vazbou, k čemuž slouží mentorské rozhovory.

Chceme, aby děti postupně přebíraly odpovědnost za vlastní učení, uměly si vědomě a efektivně vybírat učební strategie a techniky a postupovaly v souladu se svými možnostmi, zájmy a silnými stránkami.

Proto se s rodiči a dětmi scházíme v pravidelných cyklech (na základě individuální dohody mezi průvodci, dítětem a rodičem) k tripartitním rozhovorům, které shrnují výsledky předchozího období (zpravidla dvouměsíčního) a kde si průvodce, dítě a rodič nastavují cíle a metody pro další období. z těchto schůzek se pořizují zápisy ve formě srozumitelné zejména pro dítě.

V naší škole se snažíme ke každému dítěti přistupovat individuálně a vytvářet pro každé dítě studijní plán v zóně nejbližšího rozvoje, nad kterým přebírá postupně (dle svých možností a vyspělosti) kontrolu dítě a vědomě tak utváří postup svého vzdělávání.

Ve škole se snažíme aktivně pracovat s chybou. Chybu vnímáme jako důležitý prvek učení, který pomáhá dětem hledat a nacházet cesty k správným či žádoucím řešením problémů.

Kvantitativní klasifikace je nahrazena slovním hodnocením.

Bližší pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena ve Školním řádu.

3.2 Autoevaluace školy

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:

- 1) Obsah a průběh vzdělávání – zda zvolené strategie a formy vzdělávání jsou v souladu s ŠVP a očekávanými a možnostmi průvodců a potřebami dětí. Zda zvolené formy hodnocení jsou pro děti a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda se k dětem přistupuje v dostatečné míře individuálně. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd.
- 2) Výsledky vzdělávání – zda a v jaké míře škola naplňuje požadavky RVP ZV, očekávání rodičů i možnosti dětí.
- 3) Klima školy – zda se děti, průvodci i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace dětí.

- 4) Materiálně technické vybavení školy – zda děti a průvodci mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.
- 5) Další vzdělávání pracovníků a odborný růst – zda pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) mají dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Obsah a průběh vzdělávání	- soulad s ŠVP - soulad s očekáváními a možnostmi průvodců - efektivnost hodnocení - míra individualizace - soulad s nejlepší světovou praxí	Pravidelná hodnocení (tripartita, výstupy sebehodnocení, mentorských rozhovorů a vzájemného hodnocení), komunitní kruh, pozorování, evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace, kulaté stoly, dotazníky	Průběžně dle harmonogramu
Výsledky vzdělávání	- soulad s RVP ZV - soulad s očekáváním rodičů a dětí	Použití interních i externích evaluačních nástrojů (např. ověřovací testy)	Dle potřeby
Klima školy	- bezpečí - vztahy - motivace	Diskuse, teambuildingové aktivity, komunitní kruh, pozorování, dotazníky, supervize, intervize	Průběžně dle harmonogramu
Materiálně technické vybavení školy	- vybavenost v souladu s potřebami	Diskuse, porady	Průběžně dle harmonogramu
DVPP	- podmínky pro rozvoj - využívání možností	Diskuse, porady, hodnocení pracovníků, vrba time	Průběžně dle harmonogramu

První autoevaluační zpráva byla vypracována v květnu 2018 a následující každoročně v květnovém termínu.

Bližší podmínky a termíny autoevaluace budou stanoveny v samostatném dokumentu.

3.3 Spolupráce s dalšími institucemi

ScioŠkola je živým a rozvíjejícím se organismem – snažíme se zvát svět do školy a pouštět školu do světa. Do školy zveme zajímavé hosty, chodíme na návštěvy do neziskových organizací, firem, kulturních a vzdělávacích institucí. Za tímto účelem se škola snaží navazovat a rozvíjet vztahy s místními i mezinárodními institucemi. Cílem je postupně rozšiřovat nabídku vzdělávacích možností pro děti i průvodce.

3.4 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodič je pro Scioškolu zcela nezbytný partner ve výchově a vzdělávání. Od našich rodičů očekáváme, že se budou aktivně účastnit života školy. Proto pro rodiče vytváříme maximálně vstřícné podmínky, které umožňují mj. účastnit se podle potřeby vyučování, mít kontinuální přehled o obsahu a plánech výuky na aktuální i následující období. Vítejme účast rodičů na akcích školy či přímo ve výuce. Zajímají nás profese našich rodičů a oceňujeme, když se je rodiče snaží přiblížit i ostatním dětem naší školy.

3.5 Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se dlouhodobě budovat stabilní tým odborníků na vzdělávání dětí, kterým říkáme průvodci.

Průvodci proto, protože pomáhají dětem se orientovat v neustále se měnícím světě. Protože provázejí děti na cestě za poznáním. Pomáhají odhalovat silné stránky a jedinečnou vzdělávací cestu každého dítěte. Usnadňují dětem určit si co, kdy a jak se učit.

Sbor v našem pojetí není jen prostý součet jednotlivců, ale vnitřně provázaný živoucí organismus, kde každý jedinec přispívá k fungování celku. Organismus, který neustále reflektuje skutečnost, vyvíjí se a zdokonaluje.

Průvodci proto společně připravují výukový obsah a společně jím provázejí děti a poskytují jim zpětnou vazbu.

Minimálním cílem práce týmu průvodců je naplnění cílů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem (RVP) pro základní vzdělávání, jinými slovy naplnění všech požadavků daných českou legislativou. Kromě toho se průvodci snaží působit v dalších oblastech, které vnímáme jako nepostradatelnou součást komplexního vzdělání a které jsou popsány níže a jsou v souladu s platnými českými normami.

Pro dosažení svých cílů využívají průvodci škálu pedagogicky opodstatněných metod, strategií a forem výuky. Průvodci se neomezují jen na jednu pedagogickou školu či doktrínu, ale snaží se vybírat ty metody, strategie a formy, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a dítě.

Průvodci usilují o trvalé zdokonalování své práce a hledají ideální metody, strategie a formy výuky pro jednotlivé děti i jejich skupiny. Za tím účelem aktivně vyhledávají a účastní se nejrozličnějších projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v čemž jim vychází vstřícné vedení školy i zřizovatel.

Pedagogický sbor dále podporují odborní konzultanti (interní nebo externí), jejichž znalosti a zkušenosti přispívají k plánování výuky a jejímu interdisciplinárnímu pojetí.

Všichni průvodci a další pracovníci působící na škole procházejí náročným několikakolovým přijímacím a zaškolovacím řízením. Kromě toho se účastní celoročního vzdělávání organizovaného zřizovatelem, tedy společností Scio.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

3.5.1 Školní psycholog-konzultant

Školní psycholog-konzultant (dále jen ŠP) je interním pracovníkem školy. Poradce zabývající se individuálním i skupinovým poradenstvím pro žáky, průvodce i rodiče. Podporuje průvodce v jejich práci se žáky, přispívá k budování pozitivního klimatu školy.

Na naší škole jsou to zejména tyto činnosti školního psychologa:

školní psycholog vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči. Dokumentaci o svých činnostech vede v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů a etickým kodexem školního psychologa. Školní psycholog spolupracuje se specializovanými školskými a dalšími poradenskými zařízeními, zejm. pedagogicko-psychologickými poradnami, dále se zařízeními a institucemi zdravotnickými a sociálními, s orgány státními i nestátními s organizacemi péče o děti a mládež apod.

1. Diagnostika, depistáž

Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání.

Diagnostika při výukových a výchovných problémech žáků.

Zjišťování sociálního klimatu ve třídě.

Screening, ankety, dotazníky ve škole.

2. Konzultační, poradenské a intervenční činnosti

Péče o integrované žáky (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení).

Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení).

Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.

Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.).

Kariérové poradenství u žáků.

Skupinová a komunitní práce s žáky.

Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.

Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.

Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.

Konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí.

Pomoc při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.

3. Metodická práce a vzdělávací činnost

Participace na přípravě programu zápisu do 1.ročníku základního vzdělávání.

Metodická pomoc třídním učitelům.

Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky (konzultace a metodické vedení).

Účast na pracovních poradách školy.

Koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole (výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé).

Koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.

Metodická intervence z psychodidaktiky pro učitele, včetně podpory při tvorbě školního vzdělávacího programu.

Besedy a osvěta (zákonným zástupcům).

Prezentační a informační činnost.

3.5.2 Školní speciální pedagog

Školní speciální pedagog (dále jen ŠSP) provádí ve škole samostatnou poradenskou činnost, která není přímou součástí vzdělávací činnosti školy.

ŠSP vykonává činnost zaměřenou na odbornou podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných a mimořádně nadaných žáků a všech ostatních žáků, kteří potřebují, dlouhodobou nebo krátkodobou péči a podpůrná opatření ve vzdělávání. ŠSP úzce spolupracuje s vyučujícími a poskytuje jim odbornou podporu a konzultace a společně usilují u každého žáka o jeho maximální rozvoj.

ŠSP je k dispozici zákonným zástupcům v případě jejich dotazů a informací týkajících se daného žáka. ŠSP uplatňuje a naplňuje strategie inkluzivního vzdělávání.

ŠSP úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (dále jen ŠPZ), pedagogicko psychologickými poradnami (PPP) a speciálně pedagogickými centry (SPC).

Náplň činnosti speciálního pedagoga:

1. Depistážní činnost

- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytování podpory v jejich vzdělávání
- Spolupráce při zápisech do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy a školního poradenského pracoviště (ŠPP)

2. Diagnostická činnost

- Diagnostika SVP (shromažďování dokumentace k žákům, analýza údajů získaných k žákovi a její vyhodnocení)

3. Intervenční činnost

- Zajištění krátkodobé i dlouhodobé individuální práce se žákem s SVP
- Zajištění speciálně pedagogické činnosti zaměřené na reedukace a kompenzace se skupinou žáků
- Úpravy školního prostředí, zajištění pomůcek a didaktických materiálů
- Průběžná komunikace se zákonnými zástupci žáků
- Speciálně pedagogické intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy
- Konzultace se specializovanými pracovníky a dalšími poradenskými zařízeními

4. Metodická a koordinační činnost

- Koordinace speciálně pedagogických služeb ve škole
- Spolupráce s ostatními pedagogickými pracovníky školy zajišťující poradenské služby a komunikace s vedením
- Spolupráce se ŠPZ a dalšími institucemi a odborníky ve prospěch žáka se SVP
- Metodické činnosti pro ostatní pedagogy školy - specifika výuky žáků se SVP podle jejich schopností a možností, návrhy metod a forem vzdělávání žáků se SVP, instruktáže o využívání pomůcek
- Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga
- Vedení dokumentace v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů, administrativa

3.6 Interdisciplinární přístup - projekty

Základním stavebním kamenem výukové koncepce je práce ve věkově smíšených pracovních skupinách, které se po několik týdnů setkávají na projektech. Projekt je komplexním a zároveň vnitřně koherentním zpracováním vymezeného tématu. Téma v sobě přirozeně spojuje motivy z různých vzdělávacích oblastí, tak jak jsou definovány v předmětu *Galaktika*. Výstupem projektu je obvykle realizace konkrétního díla (např. přednáška, analýza či nějaký produkt), které je po jeho skončení prezentováno pro ostatní žáky.

Kromě těchto pravidelných projektových složek výuky mohou průvodci, děti i rodiče iniciovat delší (např. roční) aktivity, které v případě zájmu mohou probíhat i v odpoledních hodinách nebo o prázdninách. Ve 3. trojročí pracují děti na ročníkové práci, kterou prezentují před svými spolužáky a rodiči na konci školního roku.

3.7 Mezinárodní spolupráce

Naše škola má zájem navázat vztahy a zapojit se do mezinárodních projektů se školami a institucemi, které poskytují podobné vzdělávání v zahraničí. Sem patří školy jako např. Ponte v Portugalsku, Lilleskole v Helsingoru (Dánsko), Solvik (Švédsko), Altschool (USA), Fiskars elementary school (Finsko), svobodné školy, Summerhill School v Suffolku (Velká Británie). Oslovili jsme islandskou školu Bláskogaskóli Laugarvatni a slovinskou školu Lila z Lublaně, s níž jsme navázali spolupráci formou výměny žáků ze 3. trojročí (naše děti byly v Lublani, bydlely v rodinách, slovinské děti přijely na jaře).

Charakteristika ŠVP

3.8 Zaměření školy

Naše škola se zaměřuje na komplexní vzdělávání dětí a snaží se je tak co nejlépe připravit pro naplněný a spokojený život v proměnlivých podmínkách dnešního světa. Připravujeme děti na produktivní život v polovině 21. století. Vycházíme z předpokladu, že svět se neustále a čím dál rychleji mění a ve stále větší míře klade na děti nové požadavky na jejich znalosti, dovednosti i postoje. Proto v našem školním vzdělávacím programu klademe velký důraz na rozvíjení těch dovedností, znalostí a postojů, u kterých předpokládáme, že je budou naše děti ve svém životě ve zvýšené míře potřebovat. V rámci Sciopolis proto vznikl systém Sciokompetencí, jež jsou pro naši školu závazné.

Dále v rámci práce s dětmi akcentujeme individualizaci, práci s vnitřní motivací, rozvíjení dobrých vztahů a aktivní přijetí zásad fair play.

3.8.1 Měnicí se svět

Jak bude vypadat svět za čtvrt století, s jistotou říci nemůžeme, možných scénářů je mnoho. Je pravděpodobné, že společnost se bude proměňovat stále rychlejším tempem. Naše děti tak budou dorůstat do zvětšující se nejistoty, do budoucnosti, která může přinést mnoho možností a radosti, ale i spoustu frustrací a obav.

Děti bude čekat **více možností a životních cest, budou nuceny neustále volit a nést důsledky**. Narůstající míra svobody, tolerance, vzdělanosti, cestování a dostupnosti informací

množství těchto voleb ještě zvyšuje. Mít mnoho možností s sebou kromě velké svobody nese i velkou míru odpovědnosti a nutnost rozhodovat se: něco přijmout, jiné odvrhnout a nést za to odpovědnost (a to i za to, co jsme neučinili).

Naše děti proto vedeme k tomu, aby se uměly rozhodovat a přijímat výsledek svých voleb. Nabízíme jim dostatek podnětů a aktivit pro poznání sebe sama a svých silných stránek; podněcujeme odvahu, zodpovědnost a optimistický pohled na svět.

Technologický vývoj proměňuje strukturu práce, jelikož stále více práce přebírají technologie a zaměstnanci se s novými vynálezy musí učit pracovat. v důsledku toho již dnes ubývá rutinní práce, zejména té manuální a přibývá práce nerutinní a to jak manuální (pečovatelé), tak i kognitivní (dnes např. analytici, vývojáři, programátoři, pracovníci PR).

Usnadňuje se přístup k informacím, kterých je neobyčejně velké množství a tak se musíme učit je třídit, analyzovat a vybírat.

Naše děti proto systematicky učíme pracovat s novými technologiemi, kriticky posuzovat informace. Podporujeme u dětí odolnost a flexibilitu tak, aby byly v budoucnu schopné se adaptovat na změny způsobené technologickým rozvojem.

Spolu s rozvojem technologií narůstá množství informací, které jsou dostupné téměř všem. Internet je prostředkem emancipace, osvobození a rovnosti pro velkou část lidstva. Vědění a znalosti již nejsou dostupné jen úzké elitě, ale jsou tu pro všechny, co mají zájem. To s sebou nese rizika zneužití, ale také to otevírá nové pole svobody, vědění a možností.

Naše děti proto systematicky učíme efektivně a kriticky pracovat s informacemi, nalézat je, analyzovat, posuzovat a zasazovat do kontextu. Vedeme děti k tomu, aby k nim dokázaly zaujmout vlastní postoj na základě dosavadních znalostí, kritického myšlení i vlastních hodnot a etiky. Stavíme na interdisciplinaritě a průřezových tématech.

S velkou pravděpodobností zažijí naše děti proměny struktury pracovních pozic během svého produktivního života několikrát. A budou na ně muset reagovat, učit se nové věci, hledat nová uplatnění. Pracovní trh bude zřejmě proměnlivý, nejistý a bude **vyžadovat, aby se naše děti uměly celý život učit novým znalostem a hlavně dovednostem, měly dobré sociální dovednosti, byly odolné a znaly dobře samy sebe a své silné stránky.**

Naším dětem proto systematicky nabízíme aktivity, které budou podporovat přirozenou dětskou touhu se učit a navazovat a rozvíjet bezpečné sociální kontakty ať již v rámci školy či mimoškolních aktivit. Vedeme děti tak, aby jim neustálé učení nebylo na obtíž, ale radostí a výzvou.

V posledních 20 letech došlo ke globalizaci, zploštění a zmenšení světa. I nejexotičtější destinace jsou snadno dostupné, máme přátele po celém světě, studovat a pracovat můžeme kdekoliv. Lidé ze zemí odlišných kultur přicházejí k nám a spousta nás a našich dětí odchází pracovat do zahraničí. Tento vývoj může plodit obavy, nebo nás obohacovat. Můžeme na něj nadávat, nebo se z něj těšit, ale ani jedno jej nezastaví. Je naší realitou a pravděpodobně i budoucností.

Naše děti proto systematicky učíme respektovat druhé, rozumět jim a obstát ve složitých mezilidských i mezikulturních situacích.

Jsou však věci, které se pravděpodobně nezmění, protože jsou nám lidem vlastní a do velké míry definují naše lidství jako takové. Vždy budeme chtít a potřebovat **někoho milovat, mít přátele a sdílet s nimi radosti i strasti, zakládat rodiny, těšit se ze svých dětí** a ukazovat jim svět.

Stejně vždy budeme **toužit po příjemném domově**, místě bezpečí a spočinutí. A to bez ohledu na to, zda celý život strávíme v jednom městě, či se každoročně budeme stěhovat. I v budoucnosti budeme chtít **dělat věci, které pro nás mají smysl, a u kterých věříme, že jsou dobré**. Věci, v něž budeme věřit a které budou dle našeho nejlepšího vědomí a svědomí přispívat k dobru světa i našich individuálních životů.

Vždy budeme chtít mít alespoň trochu **život pod kontrolou** a ve svých rukou, nepodléhat manipulaci a vnějším okolnostem. Vždy budeme toužit po autonomii. Vždy se budeme chtít **bavit a smysluplně trávit svůj volný čas. Prostě vždy, bez ohledu na změny světa, budeme toužit po tom, abychom byli šťastní. A to samé si budeme přát pro své děti.**

Pro naše děti se proto snažíme budovat školu, která bude příjemným a bezpečným místem, kde děti budou moci dělat věci, které pro ně budou mít smysl a kde se děti naučí převzít kontrolu nad svým vzděláváním a životem, i přijmout spoluodpovědnost za svět, ve kterém žijí.

Oblast znalostí je ve ScioŠkole zastřešena důrazem na osm základních ScioKompetencí:

- *Řídím a poháním své učení (učební autonomie)*
- *Vybírám si, co (a koho) si pustím do mysli*
- *Rozumím sám sobě*
- *Odolávám nejistotě, neúspěchu i stresu (odolnost)*
- *Buduji a udržuji dobré vztahy*
- *Konám dobro a stavím se zlu*
- *Jsem tvůrcem budoucnosti*
- *Mám život ve svých rukou*

3.8.2 Každé dítě je jiné

Více pohybu, více prostoru na otázky, více tvoření, více času. Každé dítě potřebuje něco jiného. Každý scioškolák s průvodcem a rodiči sestavuje svůj individuální plán učení a aktivit, který se odvíjí od jeho schopností a potřeb. Usilujeme o to, aby všechny děti dosáhly elementární úrovně v základních oblastech a měly možnost se mimořádně rozvinout v oblastech svého zájmu či silných stránek. Zároveň si děti mohou u nás v bezpečném

prostředí vyzkoušet studijní přístupy, které jim nejsou přirozeně nejbližší, ale mohou je posunout dál a přispět k jejich komplexnímu rozvoji.

3.8.3 Vnitřní motivace

Nejlepší motivace je, když děti mohou dělat věci, které jsou pro ně zvládnutelnou výzvou, dávají jim smysl a umožňují jim být součástí něčeho většího.

Děti proto často pracují na reálných projektech (naplánovat výlet, vydat knihu, připravit výstavu, vymalovat si třídu ...). Spoustu podstatných věcí se tak učí zdánlivě mimochodem. Chyby považujeme za přirozenou součást učení, děti za ně netrestáme špatnými známkami. Průvodci pravidelně poskytují dětem i rodičům srozumitelnou zpětnou vazbu.

3.8.4 Dobré vztahy

Věříme, že k tomu, aby byl člověk šťastný, je mimo jiné potřeba, aby měl dobré vztahy s druhými lidmi. Průvodci ve Scioškole rozvíjejí s dětmi osobní vztah a podporují zdravé vztahy mezi dětmi. Dbáme i na dobré vztahy mezi průvodci a zajímá nás, jak rodiče vnímají naši práci. Průvodci se pravidelně setkávají s dětmi individuálně i v mentorské skupině a mentorují je. Děti často pracují ve skupinkách a učí se od sebe navzájem (i tím, že učí druhé). Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. k tomu slouží projektový způsob práce, ve kterém spolupracují děti stejného ročníku, i celoškolské projekty a programy jednotlivých školních kolejí, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky. Důsledně uplatňujeme respektující a provázející přístup. Každé dítě ve ScioŠkole má právo na pomoc, když si o ni řekne.

3.8.5 Fair play

Chceme, aby děti, které projdou ScioŠkolou, žily dobré a spokojené životy a aby byly aktivními tvůrci budoucího světa. Jsme přesvědčeni, že dobrý život má ten, kdo něčeho čestně dosáhl, váží si sám sebe, rozvinul své silné stránky, respektuje ostatní a ostatní respektují jeho, umí se radovat ze života a má odvahu prosazovat, co je správné. v takovém duchu děti ve škole doprovázíme v jejich poznávání světa, druhých a sebe sama.

3.9 Výchovné a vzdělávací strategie

3.9.1 Výchovská naša výchovné a vzdělávací strategie

Východiskem pro naše uvažování o volbě vzdělávacích strategií lze shrnout do následujících 4 základních tezí:

1. **Všechny děti mají přirozenou schopnost a potřebu se učit, připravovat se do budoucího života**

Budeme ji podporovat, rozvíjet, kultivovat a směřovat.

- Budeme pro děti vytvářet stimulující prostředí a nabízet jim důstojné výzvy
- Chceme, aby učení dávalo dětem smysl
- Chybu pokládáme za nezbytný zdroj poznání a popud k dalšímu hledání
- Víme, že otázky jsou často důležitější než odpovědi
- Snažíme se, aby děti poznávaly do hloubky a nezůstávaly na povrchu jevů a věcí
- Podporujeme tvořivost
- Podporujeme vnitřní motivaci
- Chceme si dopřát radost z objevování

2. **Každé dítě je jedinečné;** Každé má jedinečnou strukturu osobnosti, své silné i slabší stránky, různé jsou dosavadní zkušenosti, potřeby, možnosti i cíle a různé jsou i způsoby, jakými se děti učí. Jedinečnost dětí budeme maximálně respektovat.
 - Každý si přináší do školy své předporozumění, my na něm stavíme, nepopíráme ho
 - Nabízíme dětem výzvy a překážky v zóně jejich nejbližšího rozvoje
 - Každé dítě potřebuje svobodu, ale zároveň podporu, laskavost a citlivé vedení
 - Nikdo nemůže vědět všechno, ale každý má právo ukázat, co umí, a může se naučit
 - Víme, že každý potřebuje na učení svůj čas a my mu ho dáme
 - Každý by však měl ve všech oblastech dosáhnout úrovně, která ho nebude omezovat v jeho životě

3. **Děti se učí pořád, nejen ve škole a nejen, když si to uvědomují – svět vzdělává.** Dětství a dospívání je plnohodnotná část života, nikoli jen příprava na něj. Žitý život vzdělává často lépe než škola.
 - Škola není uzavřený organismus – jsme otevřeni podnětům zvenku, pozveme svět do školy, pustíme školu do světa
 - Škola přestává být místo – „zde a v daném čase“, a stále více je to soubor aktivit, které děti mohou konat kdykoliv a kdekoliv
 - Rodiče participují na životě školy
 - Budova je otevřena i mimo čas vyučování
 - Chceme, aby vliv školy v životě dítěte školu přesahoval

4. **Učení probíhá dobře jen v prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně**
 - Budujeme dobré vztahy mezi dětmi, mezi dětmi a dospělými i dospělými navzájem
 - Důvěřujeme si navzájem
 - Navzájem se respektujeme
 - Společně stanovujeme a dodržujeme pravidla
 - Máme jasně vymezené hranice
 - Přijímáme zodpovědnost za sebe i své okolí
 - Podstupujeme přiměřená rizika

3.9.2 Metody výchovné a vzdělávací práce

Jsme škola otevřená různým podnětům. Nedržíme se dogmaticky jedné určité pedagogické doktríny. Věříme, že není jen jedna konkrétní metoda či pedagogická škola, která by byla vhodná absolutně. Svou práci stavíme na individuálním přístupu k dítěti, a proto k různým dětem a různým cílům volíme různé metody, u kterých vždy vyhodnocujeme jejich vhodnost, potenciální efektivitu a proveditelnost. z teorií a metod, které jsou pro nás inspirativní a které častěji bereme v potaz při plánování výuky, lze uvést např.:

- Konstruktivismus (Tonucci)
- Provázející výchova (Pelikán)
- Respektující výchova (Nováčková, Gordon, Goleman)
- Škola bez poražených (Thomas Gordon)
- Metody osobnostní a sociálních výchovy (Valenta)
- Kooperativní učení (Kasíková)
- Čtením, psaním ke kritickému myšlení
- Globální výchova (Pike, Selby)
- Svobodná hra

3.9.3 Způsoby výuky

Zde uvádíme nejčastější způsoby vedení vzdělávací a výchovné práce.

Projektové vyučování

Ve škole pracujeme s několika typy projektů. Ústřední téma je vždy zpracováváno z různých pohledů, které pak propojením umožňují hlubší a komplexnější porozumění než jednooborové vnímání jevů a problémů. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje přirozeně začleňovat a aktivně rozvíjet průřezová témata.

Skupinové učení

Žáky často rozdělujeme do pracovních skupin nebo je necháváme tyto skupiny spontánně vytvářet. v jejich rámci si děti osvojují, vedle informací o učivu, také dovednost spolupracovat, rozdělovat práci, plánovat ji a další pracovní, komunikační a sociální kompetence.

Kooperativní vyučování

Během kooperativního vyučování skupinu rozdělujeme do malých skupin či zpočátku jen dvojic, v nichž děti komunikují tvář v tvář. Úkoly, před které jsou děti stavěny, by měly vycházet z principu, že dosažení úkolu je vázáno na spolupráci s ostatními tak, jak to také ve spoustě zaměstnání skutečně funguje. Jestliže tedy dítě bude na úkolu pracovat s ostatními, naučí se více či zvládne úkol rychleji či lépe. Důležité je, že díky plnění úkolů, při nichž se dítě dozvídá nové vědomosti, se učí i dovednostem sociálním. Zpočátku se jim může učit jakoby mimochodem, mnohem efektivnější však pracovat s nimi jako s vědomým cílem, který se pak na konci hodiny reflektuje. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje aktivně rozvíjet průřezová témata.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Návaznost učiva na životní zkušenosti žáků

Aktivně využíváme představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém předchozím životě, tedy dříve než je systematicky probírán ve škole. Samotné kompetence si zde buduje sám žák, průvodce mu svou činností vytváří bezpečné „lešení“. Úlohou průvodce při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti, znalosti

doplnil, případně upravil. Tímto podporujeme vnitřní motivaci dětí a kompetenci k učení a řešení problémů.

Vrstevnické vyučování – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu, které bude (budou) prezentovat jiným žákům. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení, kompetence komunikační a kompetence pracovní. Vedeme děti k tomu, aby přebíraly zodpovědnost za učení mladších spolužáků a pomáhaly jim s učením. V naší škole tráví cca 80 % času ve věkově smíšených skupinách, z toho větší část ve skupinách dle míry učební autonomie (Zahrada, Les, Džungle). Hranice mezi těmito skupinami jsou prostupné. Nově převzaly zodpovědnost za vzdělávání mladších dětí naši deváťáci, kteří po přijímacích zkouškách sami navrhli nabídku vzdělávání pro ostatní děti (angličtina, matematika, jazyková laboratoř, projekty, ateliéry).

Školní koleje a metoda komunitních kruhů

Základní sociální jednotkou Sciokšoly je kolej, která sdružuje maximálně dvacet dětí napříč věkovým spektrem, jež spojuje zájem o konkrétní oblast. Kolej se v pravidelných intervalech setkává k svému programu, jehož těžiště je především v rozvíjení sebe-poznání a posilování schopnosti aktivní a solidární kooperace. Kolej je patronována jedním až dvěma průvodci, v závislosti na počtu dětí v koleji, a představuje stabilní sociální skupinu žáka. Nad rámec běžné výuky je kolej také centrem mimoškolních aktivit, výletů a akcí s rodiči.

V rámci projektů i při programu jednotlivých kolejí dochází k setkáním žáků, kteří sedí často skutečně v kruhu a společně řeší aktuální problémy, reflektují průběh výuky a svou roli v něm, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů dětí k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikační, občanské, sociální a kompetence k řešení problémů, převedeno na Sciokompetence - Vytvářím a udržuji dobré vztahy, Konám dobro a stavím se zlu, Rozumím sám sobě, Odolávám neúspěchu, tlaku i nejistotě, Vybírám si, co si pouštím do mysli, Mám život ve svých rukou.

Trojročí

V naší škole chceme dětem dopřát možnost rozvíjet si sociální dovednosti ve věkově smíšených skupinách. Základem uspořádání pracovních skupin tak je heterogenní uspořádání. Umožňuje vzájemné učení a inspirování mezi dětmi, ale také možnost vyzkoušet si spolupráci v přirozenější skupině, než je jednolitá homogenní třída. Mohou se tak od sebe mnohem lépe učit a zvyknou si na to, že být odlišný je normální!

Dalším důležitým faktorem je proměnlivost skupin. Na jednu stranu musíme respektovat vývojovou potřebu dětí na tvoření vrstevnických skupin. Na druhou stranu je potřebujeme podpořit v rozvoji sociálních rolí a kompetencí. Proměnlivost skupin, tak umožní to, že si děti během školní docházky mohou opakovaně vyzkoušet roli "nejmladšího" i "nejstaršího" člena skupiny. Prožitek obou rolí v bezpečném prostředí školy je velkou výhodou a dává nezměrný potenciál pro rozvoj dítěte. V běžné škole, je dítě "uzamčeno" do postavení v třídní skupině, dle data narození, od 1. do 9. tř. s minimem možností vyzkoušet si i jiné role. (Jak mohou tyto a podobné faktory determinovat budoucnost dětí píše velmi poutavě např. Malcom Gladwell v knize Mimo řadu) V našem uspořádání se naopak dítě může nejprve seznamovat se školním

prostředím v roli nejmladšího člena skupiny a postupně se vyvíjí do role staršího, zkušenějšího, zodpovědného člena trojročí. Následně dochází ke změně a ve druhém trojročí se opět stává tím nejmladším. Tato změna podporuje velký rozvoj empatie a porozumění pro ostatní. Zároveň postupné vystavování se roli nejstaršího ve skupině pomáhá budování a podpoře zdravého sebevědomí a samostatnosti i u dětí, které by v běžné třídě zůstaly 9. let v roli outsiderů. Ne, nechceme měnit přirozenost dětí, předělávat introverty na extroverty. To rozhodně ne. Jen jim dáme možnost rozvíjet se volněji na jejich vlastní unikátní cestě.

Pedagogické projekty

Jde o vyučovací metodu, kterou jsou žáci vedeni k samostatnému zpracování zadaných úkolů a získávají zkušenosti praktickou činností a experimentováním. v naší škole mají nejčastěji formu tzv. poloprojektů krátko- až střednědobého charakteru. Výhodou této metody je, že propojuje život školy s praxí. Pedagogické projekty napomáhají rozvoji kompetencí k učení, k řešení problémů, kompetencí pracovních a v případě propojení s metodou skupinového učení i kompetence komunikační. V posledním trojročí naši žáci zpracovávají ročníkovou práci.

Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají častěji.

3.10 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola staví na důsledné individualizaci výuky, kdy k reflexi předchozího období a nastavování plánu na další období dochází v pravidelných dvouměsíčních cyklech. V rámci tohoto mechanismu je možné do určité míry reflektovat i specifické vzdělávací potřeby dětí se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Jestliže průvodce vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem (školní psycholog, speciální pedagog) hledá další cesty individualizace výuky.

Jestliže zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka pedagogicko-psychologickou poradnu (dále jen PPP), popřípadě speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC) či středisko výchovné péče a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými.

Věkově heterogenní skupinky v některých oborech umožňují vytváření pracovních skupin dle úrovně dosažených znalostí, schopností a dovedností. Je rovněž zajištěna propustnost mezi těmito skupinami, což umožňuje zařadit děti se specifickými potřebami v daném oboru do takové skupiny, která nejvíce vyhovuje jeho schopnostem a tempu.

3.11 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u dětí se znevýhodněním. Vycházíme totiž z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku.

Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka důsledně individualizována, a to průběžně, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

V případě, že průvodce identifikuje u dítěte projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonné zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog, speciální pedagog) hledají optimální cesty pro další edukaci, a to formou individuálních hodin.

3.12 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 5. ročník	6. - 9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČPK, M, Gal	M, Gal	M, Gal
Sebepoznání a sebepojetí	Gal	Gal	Gal
Seberegulace a sebeorganizace	TV, Gal	TV, Gal	TV, Gal
Psychohygienu	ČPK, TV, Gal	TV, Gal	TV, Gal
Kreativita	ČPK, M, Gal	M, Gal	M, Gal
Poznávání lidí	Gal	AJ, Gal	Gal
Mezilidské vztahy	M, TV, Gal	M, TV, Gal	AJ, M, TV, Gal
Komunikace	AJ, M, Gal	AJ, M, Gal	AJ, M, Gal
Kooperace a kompetice	M, TV, Gal	M, TV, Gal	M, TV, Gal
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Gal	M, Gal	M, Gal
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČPK, M, Gal	M, Gal	M, Gal
Občanská společnost a škola	Gal	AJ, Gal	AJ, DJ, Gal
Občan, občanská společnost a stát	Gal	Gal	Gal
Formy participace občanů v politickém životě	Gal	Gal	Gal
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Gal	Gal	Gal
Evropa a svět nás zajímá	ČPK, Gal	AJ, Gal	AJ, Gal
Objevujeme Evropu a svět	Gal	Gal	AJ, Gal
Jsme Evropané	Gal	Gal	Gal
Kulturní diference	Gal	Gal	Gal
Lidské vztahy	TV, Gal	AJ, TV, Gal	TV, Gal
Etnický původ	Gal	Gal	Gal
Multikulturalita	Gal	AJ, Gal	Gal
Princip sociálního smíru a solidarity	TV, Gal	TV, Gal	TV, Gal

Ekosystémy	Gal	Gal	Gal
Základní podmínky života	Gal	Gal	Gal
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Gal	Gal	AJ, DJ, Gal
Vztah člověka k prostředí	Gal	Gal	Gal
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČPK, Gal	Gal	Gal
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČPK, Gal	Gal	Gal
stavba mediálních sdělení	Gal	Gal	Gal
vnímání autora mediálních sdělení	Gal	Gal	Gal
fungování a vliv médií ve společnosti	Gal	Gal	Gal
tvorba mediálního sdělení	Gal	Gal	Gal
práce v realizačním týmu	Gal	Gal	Gal

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
AJ	Anglický jazyk
ČPK	Čtení, psaní, komunikace
DJ	Další cizí jazyk
M	Matematika
TV	Tělesná výchova
Gal	Galaktika

3.13 Rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence: k. k učení (KU), k. k řešení problémů (KŘP), k. komunikativní (KK), k. sociální a personální (KSP), k. občanské (KO), k. pracovní (KP)

PROSTŘEDKY	KOMPETENCE
Svobodná (volná) práce žáků	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Podnětné, připravené prostředí	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Věková heterogenita	KK, KSP, KU
Komunitní kruhy	KŘP, KK, KSP, KO
Problémové vyučování	KU, KŘP, KK, KP
Projektová výuka	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Propojení učiva s reálným životem	KU, KO, KP
Společné vytváření pravidel	KŘP, KK, KSP, KO, KP
Vzájemná respektující komunikace	KK, KSP, KO
Vedení žáků k empatii, naslouchání, vnímání, toleranci odlišností, respektu k druhým a sobě	KK, KSP, KO
Vlastní plánování a organizace aktivit žáky	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Samostatné vyhledávání informací	KU, KŘP, KK, KP
Možnost vlastního kreativního řešení tématu/problému	KU, KŘP, KP

Samostatná práce	KU, KŘP, KP
Spolupráce	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Prezentace vlastní práce	KU, KK, KSP, KO, KP
Práce s vlastní zodpovědností	KU, KŘP, KSP, KO, KP
Práce s chybou a sebekontrolou	KU, KŘP, KP
Sebehodnocení a sebereflexe	KU, KŘP, KK, KSP, KO, KP
Spolupráce s rodinou, společné akce	KU, KŘP, KK, KSP, KO

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Červeně je vyznačeno využití disponibilních hodin

	Předmět	Vzdělávací oblast RVP	Týdenní hodinová dotace předmětu	Celková týdenní hodinová dotace ročníku
1. - 2. ročník		Český jazyk a literatura	4	22
	Slova a čísla	Matematika a její aplikace	4	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	2	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	2	
		Matematika a její aplikace	1	
		Umění a kultura	3	
		Člověk a svět práce	1	
Člověk a jeho svět		3		
3.- 4. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	3	24
	Matematika	Matematika a její aplikace	3	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	4	
		Matematika a její aplikace	1	
		Člověk a jeho svět	3	
		Člověk a svět práce	1	
Umění a kultura		2+1		
	Informační a komunikační technologie	1		
5. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	3	26
	Matematika	Matematika a její aplikace	3	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	4	
		Cizí jazyk	1	
		Matematika a její aplikace	1	
Člověk a jeho svět		3		

		Umění a kultura	2	
		Člověk a svět práce	1 + 1	
		Informační a komunikační technologie	2	
6. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	3	28
		Matematika	Matematika a její aplikace	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	1	
		Cizí jazyk	1	
		Člověk a příroda	4	
		Člověk a společnost	2 + 1	
		Člověk a svět práce	1 + 1	
		Člověk a zdraví	2	
		Informační a komunikační technologie	2	
Umění a kultura	2			
7. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	2	30
		Matematika	Matematika a její aplikace	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	2	
		Další cizí jazyk	1	
		Člověk a příroda	5	
		Člověk a společnost	3	
		Člověk a svět práce	1 + 1	
		Člověk a zdraví	2	
Informační a komunikační technologie		2		
Umění a kultura	3			
8. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	2	32
		Matematika	Matematika a její aplikace	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	2	
		Matematika a její aplikace	2	
		Člověk a příroda	5	
Člověk a společnost		3		

		Člověk a svět práce	1	
		Člověk a zdraví	3	
		Informační a komunikační technologie	2	
		Další cizí jazyk	3	
		Umění a kultura	2	
9. ročník	Čtení, psaní, komunikace	Český jazyk a literatura	2	
		Matematika	Matematika a její aplikace	
	Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví	2	
	Galaktika	Český jazyk a literatura	1	
		Matematika a její aplikace	1	
		Cizí jazyk	1	
		Člověk a příroda	6	
		Člověk a společnost	3	
		Další cizí jazyk	3	
		Člověk a svět práce	1	
		Člověk a zdraví	3	
		Informační a komunikační technologie	2	
		Umění a kultura	2	

32

V souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb. lze na prvním i druhém stupni na výuku některých předmětů dělit třídy na skupiny, vytvářet skupiny žáků ze stejných nebo různých ročníků nebo spojovat třídy

5 Učební osnovy

5.1 Slova a Čísla

5.1.1. Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace

Obsahové vymezení: Předmět Slova a čísla pro žáky 1. – 2. ročníku slučuje předměty čtení, psaní a matematiku. Zaměřuje se na rozvoj prvopočátečního čtení a psaní, předčtenářské a čtenářské gramotnosti, psaného projevu, rozvoj matematických představ, matematické gramotnosti a dovedností, které se s těmito oblastmi pojí. Ve Slovech a číslech žáci rozvíjejí a upevňují dovednosti, které jim v následujících ročnících umožní hlouběji se zapojit zejména do tematických celků a nastartovat studijní autonomii. Pro výuku čtení a psaní využíváme primárně analyticko-syntetickou metodu. V případě individuálních potřeb žáků nabízíme alternativní metody dle dohody se zákonnými zástupci žáka.

Časové vymezení: V 1. a 2. ročníku je předmět realizován s časovou dotací 8 hodin týdně.

Organizační vymezení:

Předmět Slova a čísla realizuje vzdělávání v duchu moderních pedagogických poznatků. Vzdělávací obsah je integrován do jednoho celku, což umožňuje žákovi poznávat a učit se v souvislostech, ponořit se do zvolené problematiky, využívat připravené vzdělávací nabídky a prostředí třídy dle vlastního zájmu a úrovně. Možnost volného pohybu v připraveném prostředí, možnost zvolit si způsob práce, odpovědnost za vlastní volbu a práce ve věkově smíšené skupině podporují rozvoj klíčových kompetencí. Vyučovací bloky trvají většinou 45 – 90 minut, což umožňuje žákům plně se soustředit na zvolené téma.

Průvodce sleduje práci dětí, vede si záznamy o jejich pokrocích a oblastech jejich zájmu. Podle potřeby pomáhá žákům plánovat, členit a řídit práci.

Organizační formy výuky:

- o individuální práce (volná práce)
- o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- o komunitní kruh o individuální lekce (učitel - žák)
- o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- o individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- o projekty o školní akce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- o průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- o průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- o průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopnosti samostatné práce a kde je to možné, ustupuje do pozadí
- o pokud je to možné, ponechává průvodce volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle

- o průvodce pracuje s žáky pomocí individuálních i skupinových lekcí, v nichž prezentuje možné postupy práce
- o průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování zařazuje vhodné aktivity
- o průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- o na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- o žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, učitel pomáhá dítěti vést přehled o zvládnutých okruzích učiva
- o průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

5.1.2 Vzdělávací obsah předmětu Slova a čísla

5.1.2.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, předmět Český jazyk

1. stupeň

1. - 3. ročník

Komunikační a slohová výuka	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Čtu plynule, se správnou výslovností a intonací. Zvládám číst hlasitě i potichu. Rozeznám nesprávně přečtené slovo. Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- technika čtení
Čtenému rozumím. Řeknu, jakou mám oblíbenou knihu. Zajímá mě, co čtou ostatní, nechám si doporučit četbu.	- čtenářská gramotnost (vztah ke čtení)
Vyhledám v jednoduchém textu jasnou či důležitou informaci. Poznám stěžejní místa příběhu, hlavní myšlenku, hlavní postavy či hlavní informace. Samostatně jednoduše reprodukuji a interpretuji podstatné informace z textu. Předvídám, jak se příběh bude vyvíjet, co postava udělá. Rozliším mezi některými druhy literatury (poezii a prózu). Dokážu samostatně a srozumitelně posoudit obsah textu na základě svých zkušeností a znalostí.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

Napíše jednoduchou větu s velkým písmenem na začátku a interpunkcí na konci. Píšu čitelně. Jednoduché věty řadím tak, aby dávaly smysl. Písemně odpovím na jednoduché otázky. Při vlastním psaní používám jednoduchá slova a spojení. Rozumím jednoduchým písemným pokynům. Z textu vypíšu jednoduchou informaci. Samostatně napíšu krátký text běžné každodenní komunikace (např. pozdrav, dopis, blahopřání, pozvánku...) a krátký text na určité téma.	- písemný projev
Mluvím srozumitelně. Interpretuji text kratšího rozsahu. Vyprávím o tom, co jsem prožil/a, viděl/a, slyšel/a. Seřadím věty podle obrázkové osnovy. Popisuji, co vidím na obrázku.	- mluvený projev
Omluvím se. Pozorně vnímám druhého, neskáču do řeči. Vyjádřím, co se mi nelíbí a proč. Dokážu odmítnout, pochválit. Vyřídím vzkaz. Vyjadřuji se přesně a pojmenovávám věci tak, aby všichni rozuměli, co říkám. Převyprávím složitější příběh. Své myšlenky dokážu ostatním sdělit podle potřeby i prostřednictvím obrázků nebo nákresů, takto předkládané myšlenky dovedu využít pro další práci.	- komunikace a prezentace
Z nabídky poznám a vyberu, co se mi dařilo více, co méně. Uvedu, co bych mohl/a příště udělat jinak, lépe. Pojmenuji, proč se mi dílo podařilo a proč ne. S pomocí hodnotím podle zadaných kritérií a při vlastní práci tato kritéria uplatňuji. Řeknu nebo napíšu, v čem jsou dobří mí spolužáci. Porovnám svoji práci se vzorem a opravím případné chyby.	- hodnocení

Jazyková výchova	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Znám abecedu. Používám tvrdé a měkké souhlásky, znělé a neznělé souhlásky, skupiny bje/bě, pje/pě, vje/vě, další příklady slov s ú/ů, psaní velkých písmen u jmen vlastních.	- gramatika
Píšu s radostí a bez zábran srozumitelný text.	- gramatika, soudržnost textu

Literární výchova	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Čtu plynule, se správnou výslovností a intonací. Zvládám číst hlasitě i potichu. Rozeznám nesprávně přečtené slovo. Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- technika čtení
Čtenému rozumím. Řeknu, jakou mám oblíbenou knihu. Zajímá mě, co čtou ostatní, nechám si doporučit četbu.	- čtenářská gramotnost (vztah ke čtení)
Vyhledám v jednoduchém textu jasnou či důležitou informaci. Poznám stěžejní místa příběhu, hlavní myšlenku, hlavní postavy či hlavní informace. Samostatně jednoduše reprodukuji a interpretuji podstatné informace z textu. Předvídám, jak se příběh bude vyvíjet, co postava udělá. Rozliším mezi některými druhy literatury (poezii a prózu). Dokážu samostatně a srozumitelně posoudit obsah textu na základě svých zkušeností a znalostí.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

Kompetence k učení

Žák:

- má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.

Průvodce:

- nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi;
- užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- nalézá daná pravidla na základě samostatného bádání;
- promýšlí způsob řešení;
- nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání a zdůvodňuje správná řešení.

Průvodce:

- zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje;
- nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.

Kompetence komunikativní

Žák:

- učí se správně vyjadřovat v mluveném i písemném projevu;
- rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek;
- zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj.

Průvodce:

- nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval;
- poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a navrhuje jim jejich následnému rozboru.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině;
- ocení dovednosti druhých a v případě potřeby požádá o pomoc;
- se stává sebevědomým ve svém mluveném a psaném projevu a je schopen nabídnout svou pomoc druhým.

Průvodce:

- nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků;
- navrhuje žákům vzájemnou pomoc a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin;
- učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory druhých lidí;
- vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek;
- porozumí pravidlům chování vyjádřeným písemným či obrazovým záznamem přiměřenému věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel;
- oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.

Průvodce:

- naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky;
- pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání;
- nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí je k zamýšlení se nad těmito situacemi;
- zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.

Kompetence pracovní

Žák:

- upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí;
- vytváří si vlastní rozvrh činností;
- dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.

Průvodce:

- navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přinášejí;
- poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní.

5.1.2.2 Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, předmět Matematika

1. stupeň
ročník

1. - 3.

Číslo a početní operace	
Výstupy ŠVP: Žák:	Učivo
Zvládám písemné sčítání a odčítání indické a písemné násobení. Umím dělit jednociferným číslem a dělím se zbytkem.	- aritmetika
Vyřeším úlohy s kameny (řády, dělitelnost). Rozumím algebrogramům (šifrované rovnosti) - dokážu řešit úlohy a zároveň je i vytvářím.	- desítková poziční soustava

Geometrie v rovině a prostoru	
Výstupy ŠVP:	Učivo
Žák: Poznám úsečky a útvary. Vím, co je obsah (mozaika) Diskutuji - Jak vznikne útvar? V mřížce najdu body a pak je spojím tou nejkratší cestou. Rýsuji na bílém papíře - vím, jaké k tomu potřebuji pomůcky, dokážu udělat hezký rys. Už dokážu používat kružítko. Umím popsat, co konstruuji. Začínám rozumět pojmem poloměr, střed a další.	- prostorová geometrie - geoboard - mříž (cestování po mřížce vs. nejkratší cesta)
Objevuji to a mám z toho radost - matematika je věda o tom, že hledáme stejnosti. Matematik umí nahlédnout na stejnost věcí.	- Izomorfismus, např. stejnost vláček a dědy Lesoně (1 myš = bílý vláček) - součtové trojúhelníky a hadi

Kompetence k učení

Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.

Kompetence k řešení problémů

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i metastrategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.

Kompetence komunikativní

Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy, jej vede k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští autokonceptci.

Kompetence pracovní

Radost, kterou žák zažívá z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje jeho potřebu smysluplné práce. Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

- cvičení pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- hledání pomoci při potížích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.

VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- život dětí v jiných zemích;
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

5.2 Čtení, psaní, komunikace

5.2.1 Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové vymezení: Předmět **Čtení, psaní, komunikace** se samostatně vyučuje od třetího ročníku. Cílem předmětu je rozšiřovat základy gramatiky a poskytnout tak žákům funkční nástroje pro kultivované vyjadřování písemnou i mluvenou formou, rozšiřovat a obohacovat slovní zásobu. V předmětu **Čtení, psaní, komunikace** se vyučuje z celé vzdělávací oblasti RVP Jazyk a jazyková komunikace zejména část Jazyková výchova. Části Komunikační a slohová výchova a Literární výchova jsou součástí i předmětu Galaktika.

Časové vymezení: Předmět je vyučován od 3. ročníku s dotací 3 hodiny týdně.

Organizační vymezení:

Organizační formy výuky:

- o individuální práce (volná práce)
- o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- o komunitní kruh o individuální lekce (učitel - žák)
- o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- o individuální práce žáka podle zadaných kritérií o projekty o školní akce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- o průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- o průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- o průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopnosti samostatné práce a kde je to možné, ustupuje do pozadí
- o pokud je to možné, ponechává průvodce volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle
- o průvodce pracuje s žáky pomocí individuálních i skupinových lekcí, v nichž prezentuje možné postupy práce
- o průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování zařazuje vhodné aktivity
- o průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- o na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- o žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, učitel pomáhá dítěti vést přehled
- o zvládnutých okruzích učiva
- o průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

5.2.2 Vzdělávací obsah předmětu **Čtení, psaní, komunikace** 1. stupeň 4. - 6. ročník

Jazyková výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
Dokážu přizpůsobit volbu slov situaci (spisovná a nespisovná čeština, principy zdvořilosti). Dokážu reformulovat větu/text a přitom zachovat jádro sdělení. Učím se zamýšlet nad odlišností věty jednoduché a souvětí a nad užíváním interpunkce. Uplatním pravidla pravopisu v písemném projevu. Zvládám složitější pravopisné jevy (i/y ve vyjmenovaných slovech, v koncovkách podstatných jmen, zdvojené souhlásky). Učím se zamýšlet na pravopisem ě/je, mě/mně ve slovech a nad pravopisem předpon s-, z-, vz-.	- gramatika
Dodržuji úpravu textu - čitelnost, okraje Zapišu přímou řeč. Mám základní návyky psaní na počítači. Text člením na odstavce. Samostatně napíšu osnovu příběhu a dle osnovy text. Doplním chybějící informace v neúplném textu. Napíšu vlastní text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu.	- písemný projev

Komunikační a slohová výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
Vyjadřuji se v delších souvětích. Vhodně a účelně používám slova. Interpretuji zadaný úkol, zodpovím dotazy. Interpretuji složitější text kratšího rozsahu, jednoduššího charakteru vlastními slovy. Vyjádřím svůj postoj k tématu. Rozpoznám složitější slohové útvary a jiné texty (např. reklama). Pracuji s osnovou složitějšího (delšího textu).	- mluvený projev
Dodržuji úpravu textu - čitelnost, okraje Zapišu přímou řeč. Mám základní návyky psaní na počítači. Text člením na odstavce. Samostatně napíšu osnovu příběhu a dle osnovy text. Doplním chybějící informace v neúplném textu.	- písemný projev

Napíšu vlastní text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu.	
Respektuji názor druhého. Přizpůsobuji svůj projev komunikační situaci. smysluplná otázka / smysluplná odpověď Odpovídám k tématu. Své otázky volím s ohledem na situaci. Obhajuji svůj postoj. Ve zpětné vazbě neurážím, bývám konkrétní. Umím přistoupit na kompromis. Jsem schopen/na vytvořit jednoduchou prezentaci s využitím informačních a komunikačních technologií. Oživuji svůj projev příklady, zajímavými detaily.	- komunikace a prezentace
Nejen hodnotím své činnosti, dovednosti, znalosti, ale hledám důvody, proč se mi práce daří více/méně. Pojmenuji své přednosti a slabiny Navrhuji opatření pro zlepšení. Vím, co musím umět, abych dosáhl výsledku, o nějž usiluji Samostatně hodnotím podle předem stanovených kritérií, na jejichž tvorbě jsem se spolupodílel/a. Věcně zhodnotím práci druhého, pomáhají mi v tom zadaná kritéria (hodnocení stále může být neobjektivní). Samostatně opravím chyby. Hledám příčiny, důvody, proč jsem chyby udělal/a.	- hodnocení
Všímám si, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty. Podle zadání vyhledávám v textu potřebné informace. Nacházím souvislost mezi texty, vzájemně je porovnávám. Už při čtení předvídám, jak se text bude vyvíjet, přemýšlím o různých možnostech. U některých textů dokážu říct, proč je autor napsal. Dokážu o různých textech diskutovat, když někdo diskusi řídí.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)
Čtu hlasitě i potichu uvědoměle, dle zadaných kritérií v průběhu čtení vyhledávám potřebné informace. Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)
Využívám četbu/texty při studiu i pro relaxaci.	- čtenářská gramotnost (vztah)

Literární výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
Všímám si, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty. Podle zadání vyhledávám v textu potřebné informace. Nacházím souvislost mezi texty, vzájemně je porovnávám. Už při čtení předvídám, jak se text bude vyvíjet, přemýšlím o různých možnostech. U některých textů dokážu říct, proč je autor napsal. Dokážu o různých textech diskutovat, když někdo diskusi řídí.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)
Čtu hlasitě i potichu uvědoměle, dle zadaných kritérií v průběhu čtení vyhledám potřebné informace. Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)
Využívám četbu/texty při studiu i pro relaxaci.	- čtenářská gramotnost (vztah)

2. stupeň

7. - 9. ročník

Jazyková výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Dokážu popsat jazykové jevy. Správně použiji získané vědomosti z oblasti pravopisu v písemném projevu ze všech druhů a úrovní pravopisu jazyka. Rozumím použití interpunkce a správně ji používám. Své gramatické znalosti a pravidla gramatiky využívám v praxi, navíc i u složitějších typů slov a pojmenování. Pracuji se složitějšími typy souvětí a větných celků. Zvládám komplexní syntaktické jevy na úrovni věty jednoduché i souvětí. Zvládám komplexní pravopisné jevy na úrovni slova i věty (jednoduché věty i souvětí).	- gramatika
Píšu tak, že účel textu a srozumitelnost jsou patrné na první pohled. Můj písemný projev je kultivovaný - srozumitelný, čitelný, gramaticky správný, účelný, přehledný. Grafická podoba a forma mého sdělení je v souladu s obsahem. Logicky formuluji. Samostatně napíšu náročný slohový útvar (úvaha, esej). V písemném projevu formuluji a vyjadřuji své názory, myšlenky, prožitky, používám vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti. Rozlišuji mezi názory a myšlenkami svými a jiných autorů. Nepřivlastňuji si cizí myšlenky, ale cituji je.	- písemný projev

práce s textem a slovní zásoba Samostatně sestavím výtah i výpisky z textu, se kterými pak pracuji jako se svým učebním textem. Běžně a efektivně pracuji s tištěnými i elektronickými jazykovými příručkami. Rozliším jednotlivé slohové styly, jejich útvary a slovní zásobu. Je-li to vhodné, cituji zdroje, které si umím najít a ověřit. Text přizpůsobím svému účelu a cílové skupině. Argumentuji. Píšu různé slohové útvary na zadané či volné téma, vlastní příběhy, texty (tvůrčí psaní). Psaní je pro mě prostředkem reflexe.	

Komunikační a slohová výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
Mluvím zřetelně, plynule a s patřičnou dikcí. Jazyk umím vhodně použít. Bez velké přípravy má můj projev logiku a smysl. Prezentuji poměrně dlouhý prozaický text. Rozeznám druh mluveného textu. Udržím pozornost i v případě delšího textu technického charakteru. Na základě poslechu jsem schopen jasné a smysluplné interpretace textu.	- mluvený projev
Píšu tak, že účel textu a srozumitelnost jsou patrné na první pohled. Můj písemný projev je kultivovaný - srozumitelný, čitelný, gramaticky správný, účelný, přehledný. Grafická podoba a forma mého sdělení je v souladu s obsahem. Logicky formuluji. Samostatně napíšu náročný slohový útvar (úvaha, esej). V písemném projevu formuluji a vyjadřuji své názory, myšlenky, prožitky, používám vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti. Rozlišuji mezi názory a myšlenkami svými a jiných autorů. Nepřivlastňuji si cizí myšlenky, ale cituji je. práce s textem a slovní zásoba Samostatně sestavím výtah i výpisky z textu, se kterými pak pracuji jako se svým učebním textem. Běžně a efektivně pracuji s tištěnými i elektronickými jazykovými příručkami. Rozliším jednotlivé slohové styly, jejich útvary a slovní zásobu. Je-li to vhodné, cituji zdroje, které si umím najít a ověřit. Text přizpůsobím svému účelu a cílové skupině. Argumentuji. Píšu různé slohové útvary na zadané či volné téma, vlastní příběhy, texty (tvůrčí psaní). Psaní je pro mě prostředkem reflexe.	- písemný projev
Lehce zavádím hovor na různá témata. Jsem schopen vnímat odbornou přednášku. Přizpůsobuji prezentaci posluchačům, situaci, prostředí, reaguji na zpětnou vazbu. Používám svoji řeč těla jako vhodné doplnění komunikace.	- komunikace a prezentace

Zvládám dialog jako rovnocenný partner, spoluautor domluvy. Umím vést diskuzi. Obhájím své názory. Umím se prosadit, zvládám své emoce, pracuji se svými přednostmi i nedostatky. V týmové komunikaci přijímám kritiku. vlastní prezentace Přednesu svůj referát, prezentaci téměř z paměti. Vtahuji posluchače do svého projevu (gesta, mimika, vtip). Beru v úvahu různé pohledy na téma i na různorodost publika.	
Samostatně a detailně hodnotím vlastní práci (slovně i písemně). Reflexe se stává mou pravidelnou a nezbytnou vnitřní potřebou. Napovídá mi učitel, co mám dělat dál. Pojmenuji, popíši i zdůvodní detailně své přednosti i slabiny. Hledám řešení, navrhuji konkrétní činnosti, jak dál své přednosti rozvíjet, podporovat a posouvat. To samé hledám i pro své nedostatky, slabiny Přijímám zpětnou vazbu. Rozumím zadaným kritériím, vyjadřuji se k nim, navrhuji změny, sám jsem schopen kritéria definovat. Objektivně zhodnotím práci druhého, ocením ji. Mé hodnocení je věcné a popisné s doporučením, co např. zlepšit, změnit. Uvedu důvody svého hodnocení, aneb proč si myslím to či ono... Uvědomuji si, že na základě hodnocení druhých mohu provádět vlastní reflexi. Kritiku provádím podle potřeby i nejen výčtem chyb, ale i pokládáním otázek. Samostatně najdu a opravím své chyby. Chybu chápu jako pozitivní prostředek pro zlepšení, jako nástroj učení, ne jako nástroj kontroly. Reflexe je nezbytnou a pravidelnou potřebou, chápu ji jako pozitivní zkušenost pro další práci.	- hodnocení
Vnímám stavbu náročnějších textů a všímám si použitého jazyka, posuzuji vlastnosti postav z různých hledisek. Již při čtení předvídám vývoj textu, přemýšlím nad možnostmi příběhu, porozumím textu natolik, že dokážu některé myšlenky zobecnit. Vnímám stavbu náročnějších textů a určuji, jakým způsobem jsou vystavěny, aby odpovídaly určitému účelu. Všímám si použitého jazyka - toho, jaké prostředky autor používá pro charakteristiku postav, místa, děje, dle zadaných kritérií je vyhledám a popíšu. V přiměřeně obtížném textu navíc vyhledám obrazná pojmenování, rozpoznám jejich význam a vysvětlím jej. Uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Na základě svého povědomí o druzích a žánrech si vybírám nejruznější typy textů. Porovnávám literární předlohu s adaptací, u faktografických textů identifikuji důvěryhodnost a komplexnost. Jsem schopen/a shrnout základní myšlenky, události a klíčová data textu, uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

čtenému a svůj názor zdůvodnit. Využívám široké škály možností internetu pro práci na projektech i k dalšímu vzdělávání. Dle zadaných kritérií vyhledám v obtížnějším, delším nebo neobvyklém textu potřebné informace. Na základě analýzy textu si na něj vytvářím názor, který umím obhájit a diskutovat o něm z různých pohledů, u naučných textů sleduji vedle závěrů i argumentaci.	
Techniku čtení mám zvládnutou, čtení používám jako prostředek, přizpůsobím čtení svému záměru - podle něj text vybírám, výběr zdůvodním a zvolím i způsob čtení, který mu odpovídá (tiché, hlasité, zběžné, přeskokování). Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)

Literární výchova

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo:
Vnímám stavbu náročnějších textů a všímám si použitého jazyka, posuzuji vlastnosti postav z různých hledisek. Již při čtení předvídám vývoj textu, přemýšlím nad možnostmi příběhu, porozumím textu natolik, že dokážu některé myšlenky zobecnit. Vnímám stavbu náročnějších textů a určuji, jakým způsobem jsou vystavěny, aby odpovídaly určitému účelu. Všímám si použitého jazyka - toho, jaké prostředky autor používá pro charakteristiku postav, místa, děje, dle zadaných kritérií je vyhledám a popíšu. V přiměřeně obtížném textu navíc vyhledám obrazná pojmenování, rozpoznám jejich význam a vysvětlím jej. Uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Na základě svého povědomí o druzích a žánrech si vybírám nejruznější typy textů. Porovnávám literární předlohu s adaptací, u faktografických textů identifikuji důvěryhodnost a komplexnost. Jsem schopen/a shrnout základní myšlenky, události a klíčová data textu, uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Využívám široké škály možností internetu pro práci na projektech i k dalšímu vzdělávání. Dle zadaných kritérií vyhledám v obtížnějším, delším nebo neobvyklém textu potřebné informace. Na základě analýzy textu si na něj vytvářím názor, který umím	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

obhájit a diskutovat o něm z různých pohledů, u naučných textů sledují vedle závěrů i argumentaci.	
Techniku čtení mám zvládnutou, čtení používám jako prostředek, přizpůsobím čtení svému záměru - podle něj text vybírám, výběr zdůvodním a zvolím i způsob čtení, který mu odpovídá (tiché, hlasité, zběžné, přeskakování). Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)
Využívám různých druhů textů v praktickém životě i pro relaxaci a dávám je do souvislostí.	- čtenářská gramotnost (vztah)

5.3 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Obsahové vymezení: Předmět Anglický jazyk je předmět pro všechny žáky 1. - 9. ročníku. Žáci pracují ve věkově smíšených skupinách podle vlastní úrovně, ve 2. a 3. trojročí v rámci English clubu. Zde si vytvářejí individuálně nastavený SMART cíle, podle něhož se seskupují do 5 skupin. Je potřeba děti hlavně vést k tomu, aby s angličtinou přicházely do kontaktu v každodenním životě = náš cíl je provádět děti angličtinou každodenního života v moderním světě a podporovat je v identifikaci a monitorování individuálních cílů, které v angličtině mají. Cílíme na rozvoj angličtiny v rámci projektového učení (content-based learning) - min. 1 anglický projekt za pololetí (2. a 3. trojročí). Cílem předmětu je poskytnout žákům dostatečné jazykové vybavení potřebné pro základní komunikaci s lidmi z cizích zemí, porozumění jednoduchým anglicky psaným a mluveným textům a psaní jednoduchých textů vlastních. Zaměřuje se na všechny jazykové dovednosti, jimiž jsou mluvení, psaní, čtení a poslech, jakož i na znalosti jazyka jako je výslovnost, gramatika, slovní zásoba a funkční fráze. Kurz klade důraz na komunikační složku jazyka. Především pak mluvení, poslechu a výslovnosti je dáвана hlavní důležitost. Předmět se dále zaměřuje na používání situací ze skutečného světa, tvoření pozitivního vztahu k jazyku, pravidelné a systematické opakování osvojené látky, kontextualizaci obsahu a aktivity podporující kreativitu a přemýšlení. V Anglickém jazyce žáci rozvíjejí a upevňují dovednosti, které jim v následujících ročnících umožní hlouběji se zapojit do vybraných tematických celků a nastartovat studijní autonomii.

Časové vymezení: V 1. - 9. ročníku je předmět realizován s časovou dotací 3 hodiny týdně.

Části čtení s porozuměním se odehrávají v předmětu Galaktika

Organizační vymezení: Předmět Anglický jazyk probíhá ve vybraných učebních prostorách a to vždy s jedním nebo dvěma průvodci. Vyučovací bloky trvají většinou 90 minut a hodina probíhá jednou týdně formou English clubu. Díky tomuto systému má dítě možnost osvojit si nové znalosti a dovednosti po menších, stravitelných kouscích. Dále má dostatek prostoru na pravidelné opakování nově nabytých znalostí a osvojených dovedností. Aktivity v předmětu jsou koncipovány stylem "studentcentred" výuky. Žáci jsou zde vedeni k vlastní zodpovědnosti za své učení, nutnosti hledání vlastních odpovědí a používání průvodce jako pomocníka, nikoli autority, na své cestě ke zlepšení svých jazykových znalostí a dovedností. Průvodce dále vede děti k pravidelnému sebehodnocení, sleduje jejich práci, vede si záznamy o jejich pokrocích a oblastech jejich zájmu. Podle potřeby pomáhá žákům plánovat, členit a řídit práci.

Organizační formy výuky:

- o individuální práce (volná práce)
- o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- o práce v páru (žák - žák)
- o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- o individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- o projekty
- o školní akce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- o průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- o průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- o průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností, vede děti stylem "student-centred" učení, žáci si na všechny poznatky přicházejí sami
- o průvodce ponechává v některých případech volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle
- o průvodce používá řadu možností interakce, samostatnou práci studenta, párovou a skupinovou práci a práci v celé skupině
- o průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování navrhuje vhodné aktivity
- o průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- o na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- o žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, učitel pomáhá dítěti vést přehled o zvládnutých okruzích učiva
- o průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk

1. stupeň 1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Nahlas přečtu i delší texty, vyslovuji jednotlivá slova v delších útvarech (frázích, větách). Vyjadřuji se k jednomu tématu alespoň v 5 na sebe navazujících souvislých větách. Správně odpovím na doplňující otázky. Správně začnu a ukončím jednoduchý rozhovor, správně položím a zodpovím jednoduchou otázku, (pokud nerozumím, omluvím se). Srozumitelně vyslovuji slova širší slovní zásoby.	- mluvení

Identifikuji jednoduchý popis obsahující slovesa mít a být. Rozpoznám jednotlivé charakteristiky osob, předmětů a míst. Práce na projektu Poznám základní myšlenku v krátké nahrávce. Rozumím základním otázkám, odpovím a pokynům v nahrávce.	- poslech
Vyhledám specifické (důležité) informace, přiřadím jednoduchou definici k obrázku, vyrovnám se s neznámými slovy v textu. Čtu pro získání informace. V závislosti na hláskování se seznamuji s dvojjazyčným slovníkem a učím se s ním pracovat. Správné hlasité čtení - používám základní interpunkci. Pracuji se slovy tak, aby tvořila správnou větu. V textu rozumím základním slovům a frázím. Vyhledám v textu informaci a vyrovnám se s neznámými slovy.	- čtení
Napíšu krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici nebo krátké blahopřání (k narozeninám, k valentýnu, k vánocům, atd.). Umím napsat jednoduchými větami popis obrázku s využitím vazby there is/there are. Jednoduchými větami napíšu, kdo jsem a kde žiji. Napíšu stručný popis osoby, místa, zvířete. Správně píšu slova, která znám.	- psaní

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Sestavím jednoduché a souvislé sdělení s použitím komplikovanějších vět, mluvím v rozvířených větách o tématech, která mě zajímají. Vyprávím jednoduchý příběh (zážitek, obsah knihy nebo filmu, výjev na obrázku). Vyslovuji srozumitelně slova patřící do mé aktivní i pasivní slovní zásoby, pracuji s intonací. Vyžádám si vhodnou otázkou konkrétní informaci, pokládám doplňující otázky. Pokud nerozumím, pomocí několika otázek se snažím získat informaci, které porozumím.	- mluvení
Identifikuji klíčové informace v poslechu. Orientuji se v prostoru, chápu prostorové údaje. Chápu obsah sdělení, které pokrývá více témat. Porozumím sdělení obsahujícímu více různých informací Rozumím otázkám a odpovím v běžné konverzaci.	- poslech
Čtu foneticky správně, při hlasitém čtení se umím sám opravit, sám si potichu čtu souvislý text. Seznamuji se s cizojazyčnými/autentickými texty, časopisy, luštěnky, návody, komiksy, ilustraci chápu jako lehkou podporu, nejsem na ní závislý při čtení (kromě komiksu:-). Vyvozují smysl textu z kontextu, umím vybrat vhodný nadpis k textu, odpovídám na otázky k textu, umím text obměnit při zachování smyslu. Orientuji se v časových dějích. Porozumím textu obsahujícímu více různých informací. Rozumím krátkému sdělení, nápisům, informačním tabulím.	- čtení
Popíšu místa, osoby a události v souvětích a s použitím různých časů. Napíšu vyprávění podle vizuální nebo jiné osnovy. Píšu srozumitelně a gramaticky správně (dbám na slovosled). Píšu podle předem daných pravidel.	- psaní

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Plynule se vyjadřuji k běžným tématům, jsem schopen souvislé prezentace na dané téma, jsem schopen reagovat na obsahově i jazykově relativně složité připomínky. Souvisle vyprávím složitější událost (zážitek, film, knížku) - struktura, koherence vyprávění, doplním vyprávění o kontext. Vyjádřím dotaz i odpověď různými způsoby. Správně používám intonaci, větný i slovní důraz.	- mluvení
Rozeznám i více požadovaných, i protichůdných informací (výhody a nevýhody popisovaného jevu, situace, faktu...). Rozumím běžné řeči, rozumím obsahu poslechu obsahujícího i složitější mluvnické struktury (autentický poslech). Určím kontext, vztah mezi mluvčími, postoj člověka k dané situaci, určím charakter promluvy (přednáška, vyprávění), orientuji se v autentických posleších. Domýšlím obsah z kontextu (vytváření hypotéz u detektivních příběhů-divadelních her, typ počasí, charakter sociálního a kulturního prostředí, profesní a vzdělanostní orientace popisované osoby apod.). Práce na projektu Porozumím běžné řeči.	- poslech
Pracuji cíleně s technikami scanning, skimming, čtu „mezi řádky“ a získávám tímto hlubší významy. Předvídám, co bude následovat, odvodím slova z kontextu, neutříděný text seřadím podle logické souvislosti, kriticky hodnotím a porovnávám přečtené texty. Čtu autentický text přiměřené náročnosti, vytrvávám u složitých čtenářských úkolů. Pocituji užitek ze čtení, sebemotivace ke čtení – vyhledávám si sám materiály a informace. Čtu s porozuměním autentický text přiměřené náročnosti. Správně doplním text nabídnutými slovy nebo utvořím větu.	- čtení
Formou složitějších vět vyjádřím své zážitky a pocity. Popíšu děj knihy nebo filmu. Dodržuji správnou úpravu textu podle typu textu (esej, (ne)formální dopis, vyprávění).	- psaní

5.4 Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím, umožňuje snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

V rámci tohoto předmětu děti zjišťují, jak se obecně učít cizím jazykům. Předmět se zaměřuje především na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení, v menší míře pak i dovednost psaní. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích plánů v rámci předmětu.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka dalšího cizího jazyka probíhá na různých místech (učebny školy, venkovní prostory, tělocvična, muzea, atd.), která nejlépe odpovídají metodám zvoleným pro konkrétní vyučovací hodinu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v ročníkových skupinách využívají dělené hodiny. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám, samy si vybírají druhý cizí jazyk a škola se jim v tom snaží vyjít vstříc náborem lektorů. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Další cizí jazyk se realizuje v 7.- 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

7. ročník - 2 hodiny týdně

8. ročník - 2 hodiny týdně

9. ročník - 2 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Průvodce:

- pracuje s žáky různými metodami a organizačními formami a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě
- při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce

Žák:

- seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů
- pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě
- při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků
- ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)

Kompetence k řešení problémů

Průvodce:

- poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů
- výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení
- navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)

Žák:

- samostatně řeší jazykové problémy
- myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů
- vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života

Kompetence komunikativní

Průvodce:

- dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci
- podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny
- metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním zapojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti

Žák:

- srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou
- uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi
- při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže adekvátně argumentovat

Kompetence sociální a personální

Průvodce:

- při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu;
- využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě
- zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Žák:

- řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu
- diskutuje aktuální témata v každodenním životě
- spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je

Výstupy ŠVP Žák	Učivo
Rozumím jednoduchým pokynům a otázkám průvodce, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguji na ně.	Pasivní mluvená forma jazyka (poslech) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Rozumím slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mám k dispozici vizuální oporu.	Pasivní mluvená forma jazyka (poslech) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Rozumím základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Pasivní mluvená forma jazyka (poslech) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Zapojuji se do jednoduchých rozhovorů.	Aktivní mluvená forma jazyka (mluvený projev) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Umím sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se mě, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Aktivní mluvená forma jazyka (mluvený projev) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Odpovím na jednoduché otázky týkající se mě samotného, rodiny, školy, volného času a podobně.	Aktivní mluvená forma jazyka (mluvený projev) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Rozumím jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Pasivní psaná forma jazyka (četba) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika

Rozumím slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Pasivní psaná forma jazyka (četba) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Rozumím krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledám v něm požadovanou informaci.	Pasivní psaná forma jazyka (četba) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Vyplním základní údaje o sobě ve formuláři.	Aktivní psaná forma jazyka (psaní) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Umím napsat jednoduché texty týkající se mě samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Aktivní psaná forma jazyka (psaní) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika
Stručně reaguji na jednoduché písemné sdělení.	Aktivní psaná forma jazyka (psaní) v kontextu vybraných témat předmětu Galaktika

5.5 Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Obsahové vymezení:

Cílem předmětu Matematika je budovat v dětech základ matematického myšlení, ukotvovat v nich cit pro matematické krásno a radost z řešení problémů pomocí matematického pohledu; důraz není kladen na kupecké počty, leč jsou nezbytnou nutností.

Časové vymezení:

Předmět je vyučován od 3. třídy s dotací 3 hodiny týdně.

Závislosti, vztahy a práce s daty jsou součástí předmětu Galaktika

Organizační vymezení:

Organizační formy výuky:

- o individuální práce (volná práce)
- o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- o práce v páru (žák - žák)
- o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- o individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- o projekty
- o školní akce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- o průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- o průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- o průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopnosti samostatné práce a kde je to možné, ustupuje do pozadí
- o pokud je to možné, ponechává průvodce volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle

- o průvodce pracuje s žáky pomocí individuálních i skupinových lekcí, v nichž prezentuje možné postupy práce
- o průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování zařazuje vhodné aktivity
- o průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- o na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- o žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, učitel pomáhá dítěti vést přehled o zvládnutých okruzích učiva
- o průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

1.1.1 Vzdělávací obsah předmětu Matematika

1. stupeň

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- osvojení si kvantitativních jevů pomocí čísel - ovládání početních operací v oboru přirozených čísel
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- zkoumání různých strategií výpočtu jednotlivých úloh, volení vhodné strategie na základě predikce
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- uchopení reality vhodným slovním pojmenováním s využitím sčítání, odčítání, násobení či dělení
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- osvojení desetinných čísel a zlomků - hledání situací, kdy je vhodné použití zlomku pro popis daného jevu
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- hledání výhod počítání se zlomky oproti počítání s desetinnými čísly
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- hrátky s číselnou osou v celém jejím rozsahu (v rámci přímky)

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
vyhledává, sbírá a třídí data	- určení aritmetického průměru - hledání statistických jevů v realitě, jejich základní popis - používání základních tabulek a diagramů k lepšímu pochopení fungování reality, případně k její predikci - zkoumání různých souborů dat, jejich

čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	systematizace, třídění se zaměřením k pochopení a následnému užití

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- rozvoj prostorového vnímání pomocí představivosti a konkrétních úloh s tělesy - motivace pro rýsování v návaznosti na praktický projekt; hledání toho, co vše potřebujeme znát pro dobré zachycení reality - hledání vlastností speciálních množin bodů (kolmice, rovnoběžka) a jejich použití v praxi - zkoumání využití znalosti úhlu a rozměrů jednotlivých rovinných i prostorových útvarů; využití os souměrnosti - hrátky s logickými grafickými úlohami v 2D i 3D
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- hledání kreativních řešení atypických úloh s důrazem na radost a krásu z objevování - úlohy z matematické olympiády či jiných soutěží

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- zkoumání, jak lze popsat svět čísl (smysl poměru, zlomku, úměry, procenta, mocniny, odmocniny a rovnice) - zamýšlení se nad proměnnou, hledání její podoby v reálném světě - zkoumání možností praktické aplikace matematiky za pomoci exkurzí
zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	

řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- objevování možností matematiky v oboru přirozených a celých čísel
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- zkoumání rovinných útvarů, jejich konstrukce a užití v praxi - zkoumání těles, jejich konstrukce a užití v praxi - Pythagorova věta, věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - Thaletova kružnice
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	
načrtne a sestrojí síť základních těles	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- úlohy z matematických olympiád, Klokanů a dalších obdobných matematických soutěží - hledání vícero řešení jednoho problému
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	

5.6 Galaktika

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Anglický jazyk, Další cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Galaktika integruje na prvním stupni očekávané výstupy vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Informační technologie, Člověk a svět práce, část očekávaných výstupů oblasti Matematika a její aplikace a část očekávaných výstupů oboru Český jazyk a literatura. Z oblasti Matematika a její aplikace je do předmětu Galaktika vyčleněno učivo, které se zaměřuje na praktickou aplikaci matematických operací. Z oboru Český jazyk a literatura obsahuje všechny očekávané výstupy zaměřené na čtenářskou gramotnost, kritické myšlení a související, kromě gramatického učiva a výuky čtení a psaní v 1. - 3. ročníku. Z oblasti Anglický jazyk je do předmětu Galaktika začleněno čtení s porozuměním

Na druhém stupni pak integrovaný předmět zahrnuje navíc očekávané výstupy ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Tematická šíře předmětu umožňuje vyučovat ho prostřednictvím realizací dlouhodobých interdisciplinárních tematických celků. Ve výuce je kladen důraz na praktickou aplikaci získaných vědomostí, aktivní zapojení žáků a hledání souvislostí mezi informacemi napříč vzdělávacími obory.

Časové vymezení:

Předmět se vyučuje od 1. ročníku. V 1. - 2. ročníku s časovou dotací 10 hodin týdně. Od 3. ročníku se pak časová dotace každý rok navyšuje.

Organizační vymezení:

Organizační formy výuky:

- o individuální práce (volná práce)
- o spolupráce dětí (vzájemná pomoc a učení, volná práce dvojic a malých skupin)
- o práce v páru (žák - žák)
- o skupinové lekce (učitel - skupina žáků)
- o samostatná práce skupin podle zadaných kritérií
- o individuální práce žáka podle zadaných kritérií
- o projekty
- o kurzy
- o workshopy
- o integrovaná tematická výuka

- o problémová výuka
- o badatelská výuka
- o experimenty
- o školní akce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- o průvodce respektuje osobnost a individuální potřeby žáka
- o průvodce připravuje prostředí a zajišťuje vhodné podmínky pro rozvoj a učení žáků
- o průvodce diferencuje svůj přístup k žákům dle jejich schopností, žáci si na maximum poznatků přicházejí sami
- o průvodce ponechává v některých případech volbu tématu a materiálu na žákovi, na jeho individuální připravenosti se problémem zabývat a v případě potřeby ukazuje žákovi, co je třeba zvládnout před dosažením stanoveného cíle
- o průvodce používá řadu možností interakce, samostatnou práci studenta, párovou a skupinovou práci a práci v celé skupině
- o průvodce pozoruje jednotlivé děti i celý kolektiv a na základě pozorování navrhuje vhodné aktivity
- o průvodce využívá souvislostí mezi tématy i souvislostí s realitou blízkou žákovi
- o na postupu práce se průvodce domlouvá s žákem, dílčí vzdělávací cíle stanovuje průvodce ve spolupráci s žákem a jeho zákonným zástupcem
- o žák si zakládá výsledky své práce do portfolia, učitel pomáhá dítěti vést přehled o zvládnutých okruzích učiva
- o průvodce si vede záznamy o pokrocích žáka a o dosažených cílech vzdělávání

5.6.1 Vzdělávací obsah předmětu Galaktika

5.6.1.1 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, předmět Český jazyk

1. stupeň

1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: Vyhledám v jednoduchém textu jasnou či důležitou informaci. Poznám stěžejní místa příběhu, hlavní myšlenku, hlavní postavy či hlavní informace. Samostatně jednoduše reprodukuji a interpretuji podstatné informace z textu. Předvídám, jak se příběh bude vyvíjet, co postava udělá.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

Rozliším mezi některými druhy literatury (poezii a prózu). Dokážu samostatně a srozumitelně posoudit obsah textu na základě svých zkušeností a znalostí.	
Čtu plynule, se správnou výslovností a intonací. Zvládám číst hlasitě i potichu. Rozeznám nesprávně přečtené slovo. Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)
Čtenému rozumím. Řeknu, jakou mám oblíbenou knihu. Zajímá mě, co čtou ostatní, nechám si doporučit četbu.	- čtenářská gramotnost (vztah)
Napíši jednoduchou větu s velkým písmenem na začátku a interpunkcí na konci. Píšu čitelně. Jednoduché věty řadím tak, aby dávaly smysl. Písemně odpovím na jednoduché otázky. Při vlastním psaní používám jednoduchá slova a spojení. Rozumím jednoduchým písemným pokynům. Z textu vypíšu jednoduchou informaci. Samostatně napíšu krátký text běžné každodenní komunikace (např. pozdrav, dopis, blahopřání, pozvánku...) a krátký text na určité téma.	- písemný projev
Mluvím srozumitelně. Interpretuji text kratšího rozsahu. Vyprávím o tom, co jsem prožil/a, viděl/a, slyšel/a. Seřadím věty podle obrázkové osnovy. Popisuji, co vidím na obrázku.	- mluvený projev
Omluvím se. Pozorně vnímám druhého, neskáču do řeči. Vyjádřím, co se mi nelíbí a proč. Dokážu odmítnout, pochválit. Vyřídím vzkaz. Vyjadřuji se přesně a pojmenovávám věci tak, aby všichni rozuměli, co říkám. Převyprávím složitější příběh. Své myšlenky dokážu ostatním sdělit podle potřeby i prostřednictvím obrázků nebo nákrešů, takto předkládané myšlenky dovedu využít pro další práci.	- komunikace a prezentace

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Všímám si, jakým způsobem a proč jsou napsány složitější texty. Všímám si, jaká slova a slovní spojení používá v textu autor – toho, jaké prostředky autor používá pro charakteristiku postav, místa, děje; umím je vyhledat a popsat. Podle zadání vyhledávám v textu potřebné informace. Nacházím souvislost mezi texty, vzájemně je porovnávám. Už při čtení předvídám, jak se text bude vyvíjet, přemýšlím o různých možnostech. U některých textů dokážu říct, proč je autor napsal (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.). Dokážu o různých textech diskutovat, když někdo diskusi řídí.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)
Čtu hlasitě i potichu uvědoměle, dle zadaných kritérií v průběhu čtení vyhledám potřebné informace.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)

Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	
Využívám četbu/texty při studiu i pro relaxaci.	- čtenářská gramotnost (vztah)
Dodržuji úpravu textu - čitelnost, okraje Zapíšu přímou řeč. Mám základní návyky psaní na počítači. Text člením na odstavce. Samostatně napíšu osnovu příběhu a dle osnovy text. Doplňím chybějící informace v neúplném textu. Napíšu vlastní text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu.	- písemný projev
Vyjadřuji se v delších souvětích. Vhodně a účelně používám slova. Interpretuji zadaný úkol, zodpovím dotazy. Interpretuji složitější text kratšího rozsahu, jednoduššího charakteru vlastními slovy. Vyjádřím svůj postoj k tématu. Rozpoznám složitější slohové útvary a jiné texty (např. reklama). Pracuji s osnovou složitějšího (delšího textu).	- mluvený projev
Respektuji názor druhého. Přizpůsobuji svůj projev komunikační situaci. smysluplná otázka / smysluplná odpověď Odpovídám k tématu. Své otázky volím s ohledem na situaci. Obhajuji svůj postoj. Ve zpětné vazbě neurážím, bývám konkrétní. Umím přistoupit na kompromis. Jsem schopen/na vytvořit jednoduchou prezentaci s využitím informačních a komunikačních technologií. Oživuji svůj projev příklady, zajímavými detaily.	- komunikace a prezentace

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Vnímám stavbu náročnějších textů a všímám si použitého jazyka, posuzuji vlastnosti postav z různých hledisek. Již při čtení předvídám vývoj textu, přemýšlím nad možnostmi příběhu, porozumím textu natolik, že dokážu některé myšlenky zobecnit. Vnímám stavbu náročnějších textů a určuji, jakým způsobem jsou vystavěny, aby odpovídaly určitému účelu. Všímám si použitého jazyka - toho, jaké prostředky autor používá pro charakteristiku postav, místa, děje, dle zadaných kritérií je vyhledám a popíšu. V přiměřeně obtížném textu navíc vyhledám obrazná pojmenování, rozpoznám jejich význam a vysvětlím jej. Uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Na základě svého povědomí o druzích a žánrech si vybírám nejrůznější typy textů. Porovnávám literární předlohu s adaptací, u faktografických textů identifikuji důvěryhodnost a komplexnost.	- čtenářská gramotnost (porozumění textu)

Jsem schopen/a shrnout základní myšlenky, události a klíčová data textu, uplatňuji zásady kritického čtení: dokážu ověřit předpokládané závěry, dokážu zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit. Využívám široké škály možností internetu pro práci na projektech i k dalšímu vzdělávání. Dle zadaných kritérií vyhledám v obtížnějším, delším nebo neobvyklém textu potřebné informace. Na základě analýzy textu si na něj vytvářím názor, který umím obhájit a diskutovat o něm z různých pohledů, u naučných textů sleduji vedle závěrů i argumentaci.	
Techniku čtení mám zvládnutou, čtení používám jako prostředek, přizpůsobím čtení svému záměru - podle něj text vybírám, výběr zdůvodním a zvolím i způsob čtení, který mu odpovídá (tiché, hlasité, zběžné, přeskokování). Umím se soustředit po celou dobu čtení a práce s textem.	- čtenářská gramotnost (technika čtení)
Využívám různých druhů textů v praktickém životě i pro relaxaci a dávám je do souvislostí.	- čtenářská gramotnost (vztah)
Píšu tak, že účel textu a srozumitelnost jsou patrné na první pohled. Můj písemný projev je kultivovaný - srozumitelný, čitelný, gramaticky správný, účelný, přehledný. Grafická podoba a forma mého sdělení je v souladu s obsahem. Logicky formuluji. Samostatně napíšu náročný slohový útvar (úvaha, esej). V písemném projevu formuluji a vyjadřuji své názory, myšlenky, prožitky, používám vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti. Rozlišuji mezi názory a myšlenkami svými a jiných autorů. Nepřivlastňuji si cizí myšlenky, ale cituji je. práce s textem a slovní zásoba Samostatně sestavím výtah i výpisky z textu, se kterými pak pracuji jako se svým učebním textem. Běžně a efektivně pracuji s tištěnými i elektronickými jazykovými příručkami. Rozliším jednotlivé slohové styly, jejich útvary a slovní zásobu. Je-li to vhodné, cituji zdroje, které si umím najít a ověřit. Text přizpůsobím svému účelu a cílové skupině. Argumentuji. Píšu různé slohové útvary na zadané či volné téma, vlastní příběhy, texty (tvůrčí psaní). Psaní je pro mě prostředkem reflexe.	- písemný projev
Mluvím zřetelně, plynule a s patřičnou dikcí. Jazyk umím vhodně použít. Bez velké přípravy má můj projev logiku a smysl. Prezentuji poměrně dlouhý prozaický text. Rozeznám druh mluveného textu. Udržím pozornost i v případě delšího textu technického charakteru. Na základě poslechu jsem schopen jasné a smysluplné interpretace textu.	- mluvený projev
Lehce zavádím hovor na různá témata. Jsem schopen vnímat odbornou přednášku. Přizpůsobuji prezentaci posluchačům, situaci, prostředí, reaguji na zpětnou vazbu. Používám svoji řeč těla jako vhodné doplnění komunikace. Zvládám dialog jako rovnocenný partner, spoluautor domluvy. Umím vést diskuzi. Obhájím své názory. Umím se prosadit, zvládám své emoce, pracuji se svými přednostmi i nedostatky. V týmové komunikaci přijímám kritiku.	- komunikace a prezentace

vlastní prezentace Přednesu svůj referát, prezentaci téměř z paměti. Vtahuji posluchače do svého projevu (gesta, mimika, vtip). Beru v úvahu různé pohledy na téma i na různorodost publika.	

**5.6.1.2 Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, předmět
Anglický jazyk**

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Identifikuji klíčové informace v poslechu. Orientuji se v prostoru, chápu prostorové údaje. Chápu obsah sdělení, které pokrývá více témat. Porozumím sdělení obsahujícímu více různých informací Rozumím otázkám a odpovím v běžné konverzaci.	- poslech
Sestavím jednoduché a souvislé sdělení s použitím komplikovanějších vět, mluvím v rozvitých větách o tématech, která mě zajímají. Vyprávím jednoduchý příběh (zážitek, obsah knihy nebo filmu, výjev na obrázku). Vyslovuji srozumitelně slova patřící do mé aktivní i pasivní slovní zásoby, pracuji s intonací. Vyžádám si vhodnou otázkou konkrétní informaci, pokládám doplňující otázky. Pokud nerozumím, pomocí několika otázek se snažím získat informaci, které porozumím.	- mluvení
Vyvozuji smysl textu z kontextu, umím vybrat vhodný nadpis k textu, odpovídám na otázky k textu, umím text obměnit při zachování smyslu. Orientuji se v časových dějích. Porozumím textu obsahujícímu více různých informací. Rozumím krátkému sdělení, nápisům, informačním tabulím.	- čtení, porozumění

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
Rozeznám i více požadovaných, i protichůdných informací (výhody a nevýhody popisovaného jevu, situace, faktu...).	- poslech

Rozumím běžné řeči, rozumí obsahu poslechu obsahujícího i složitější mluvnické struktury (autentický poslech). Určím kontext, vztah mezi mluvčími, postoj člověka k dané situaci, určím charakter promluvy (přednáška, vyprávění), orientuji se v autentických posleších. Domýšlím obsah z kontextu (vytváření hypotéz u detektivních příběhů-divadelních her, typ počasí, charakter sociálního a kulturního prostředí, profesní a vzdělanostní orientace popisované osoby apod.). Práce na projektu Porozumím běžné řeči.	
Plynule se vyjadřuji k běžným tématům, jsem schopen souvislé prezentace na dané téma, jsem schopen reagovat na obsahově i jazykově relativně složité připomínky. Souvisle vyprávím složitější událost (zážitek, film, knížku) - struktura, koherence vyprávění, doplním vyprávění o kontext. Vyjádřím dotaz i odpověď různými způsoby. Správně používám intonaci, větný i slovní důraz.	- mluvení
Předvídám, co bude následovat, odvodím slova z kontextu, neutříděný text seřadím podle logické souvislosti, kriticky hodnotím a porovnávám přečtené texty. Čtu autentický text přiměřené náročnosti, vytrvávám u složitých čtenářských úkolů. Čtu s porozuměním autentický text přiměřené náročnosti.	- čtení, porozumění

5.6.1.3 Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

1. stupeň

1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- objevování času (hodiny i lidský věk), objevování hodnoty peněz - objevování smyslu jednotek a jejich převody - porozumění jevům v okolí pomocí zápisu do tabulky - čtení z jednoduchých diagramů - první setkání s pojmem pravděpodobnost
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- určení aritmetického průměru - hledání statistických jevů v realitě, jejich základní popis - používání základních tabulek a diagramů k lepšímu pochopení fungování reality, případně k její predikci - zkoumání různých souborů dat, jejich systematizace, třídění se zaměřením k pochopení a následnému užítí

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- hledání matematických vztahů mezi věcmi ve světě, sestavování jednoduchých lineárních funkcí, nepřímých úměr, grafů, diagramů - čtení grafů v běžném životě; identifikace manipulativních grafů - základy finanční gramotnosti - aritmetický průměr a jiné běžně užívané statistické údaje; jejich hledání, pojmenování a poznání jejich významu (údaje vhodné a zavádějící)

5.6.1.4 Vzdelávací oblast Informační a komunikační technologie

1. stupeň

1. - 3. ročník

Základy práce s počítačem		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- základní funkce počítače, periferie
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady	respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady	- základy počítačové bezpečnosti - základy údržby počítače a jeho komponent
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- základy počítačové bezpečnosti, ochrana dat
ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače	ovládá základní obsluhu počítače	- základní funkce počítače, samostatná práce s počítačem

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	- moderní technologie a zdraví

Vyhledávání informací a komunikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- vyhledávání na internetu
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- práce s elektronickými informačními zdroji
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- používání online komunikace (zásady bezpečnosti osobních dat, etika apod.)

Zpracování a využití informací		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- základy práce s běžnými textovými a grafickými editory
ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	- výukové a zábavní programy

4. - 6. ročník

Vyhledávání informací a komunikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- základy internetové bezpečnosti, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	- vyhledávání na internetu, základy počítačové bezpečnosti, moderní technologie a zdraví, užívání běžných komunikačních technologií

Zpracování a využití informací		

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- základy práce s běžnými textovými, grafickými editory i tabulkovými editory
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- základy formátování a grafické úpravy textu a obrazu
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- ochrana duševního vlastnictví na internetu
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- kritické myšlení ve vztahu k online informačním zdrojům
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- prezentace nově nabytých poznatků v textové, grafické a multimediální formě
ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	- základy psaní na klávesnici, základy práce s textovým editorem, výukové programy
ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	- vyhledávání na internetu, základy počítačové bezpečnosti

2. stupeň

7. - 9. ročník

Vyhledávání informací a komunikace		
Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- základy internetové bezpečnosti, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	- vyhledávání na internetu, základy počítačové bezpečnosti, moderní technologie a zdraví, užívání běžných komunikačních technologií

Zpracování a využití informací		

Výstupy RVP Žák:	Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- základy práce s běžnými textovými, grafickými editory i tabulkovými editory
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- základy formátování a grafické úpravy textu a obrazu
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- ochrana duševního vlastnictví na internetu
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- kritické myšlení ve vztahu k online informačním zdrojům
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- prezentace nově nabytých poznatků v textové, grafické a multimediální formě
ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	- základy psaní na klávesnici, základy práce s textovým editorem, výukové programy
ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	vyhledává potřebné informace na internetu - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou	- vyhledávání na internetu, základy počítačové bezpečnosti

5.6.1.5 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

1. stupeň

1. - 3. ročník

Já a moje okolí (Zacházím s nebezpečím a rizikem, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
samostatně a bezpečně se dopravuje do školy a zpět; bezpečně se pohybuje v okolí domova i školy; buduje pozitivní vztah ke své škole, městu, krajině; orientuje se v jednoduchém plánu; zvládá základní orientaci v mapě ČR; vnímá okolní přírodu různými smysly přebírá odpovědnost za své bezpečí, když ho/ji nehlídá nikdo jiný. Ví, jaká nebezpečí mohou číhat v civilizaci i v přírodě. Umí některým nebezpečím z nich čelit díky tomu, že se na ně připravuje. V neznámých situacích, při nichž hrozí nebezpečí, se zeptá dospělého na svolení a radu. Uvědomuje si rozdíl mezi fikcí a realitou. Jedná tak, aby neohrožoval/a bezpečí ostatních. Je-li to třeba, přivolá pomoc.	- škola, domov a jejich okolí - moje obec, místní krajina - plán, mapa - vlast - vztah krajiny a člověka - zacházím s nebezpečím a rizikem

Já a moje vztahy (Sck 5 - Vytvářím a udržuji dobré vztahy)

Znalosti, sebeznalosti, dovednosti, postoje	Důkazy o učení
Umím komunikovat	Umí srozumitelně ústně vyjádřit, co chce druhým sdělit. Umí telefonovat lidem, které zná. Neostýchá se mluvit před skupinou známých lidí. Umí písemně sdělit jednoduché informace. Ovládá základní online komunikační nástroje (e-mail, WhatsApp, sms). Zná základní anglická slovíčka a fráze.
- Umím se vyjádřit	
- Umím naslouchat	Dokáže soustředěně naslouchat alespoň 15 minut. Zeptá se, když nerozumí. Zareaguje, když se ho/jí sdělení nějak dotýká. Umí přijmout jednoduchou zpětnou vazbu. Rozpozná základní neverbální projevy, a to i v online komunikaci (emotikony).
- Vyjadřuji své vlastní potřeby a vnímám potřeby ostatních	Dodržuje základní pravidla slušného chování vůči druhým. Zkouší nechávat projev ostatní, i když s nimi nesouhlasí. Umí použít pravidlo STOP, když mu/jí něco není příjemné.
- Vím, jak komunikovat ve speciálních situacích	Učí se formálně komunikovat ve skupině. Dodržuje základní pravidla skupinové diskuse, umí se přihlásit o slovo a předat slovo druhému. Nechá druhého domluvit. V případě potřeby umí zdvořile vstoupit do komunikace.
Spolupracuji	
- Umím pracovat v týmu a vím, jak vést tým	V týmu nevědomě zaujímá svou přirozenou roli. Poznává, že někdy se mu/jí v týmu pracuje dobře a někdy to jde hůř. Zná několik výhod týmové spolupráce.
- Umím řešit konflikty	Uvědomuje si, že se dostal/a do konfliktu. Při jeho řešení začíná dávat přednost ústní komunikaci před agresí nebo útokem. S dopomocí umí popsat své potřeby pomocí já-výroku. Po odeznění konfliktu dokáže s dopomocí hledat řešení, jak podobným situacím předcházet.
Vytvářím trvalé vztahy	
- Vytvářím trvalé přátelské vztahy	Navazuje nové kamarádky a udržuje ty stávající. Umí se chovat v kolektivu a dávat prostor ostatním. Uvědomuje si, že nějaké chování nemusí být druhým příjemné.
- Vytvářím dobré vztahy v rodině	Ví, že je součástí rodinných vztahů, kde každý má své místo, svá práva i své povinnosti. Pomáhá doma dle svých schopností. Poznává některé

	situace, kdy může ostatním členům rodiny pomoci. Ví, jak jednotlivým členům rodiny udělat radost. Učí se respektovat, že nemůže naplňovat své potřeby na úkor potřeb jiných členů rodiny.
- Mám dobré intimní vztahy	Ví, co je láska a intimita. Ctí osobní prostor svůj i druhých lidí. Umí vyjádřit své pocity související s intimitou. Ví konkrétně, jak probíhá porod, jaké jsou fáze těhotenství, péče o dítě. Ví, co to je sexuální nátlak a zneužívání, umí je rozpoznat a říct si o pomoc.

Já a čas (Řídím náplň svého života, Nakládám se svým časem, ScK 8 - Mám život ve svých rukou)

Znalosti, sebeznalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, co je to strukturovaný a nestrukturovaný čas. Znám pravidla efektivního time-managementu. Orientuji se v možných způsobech sestavení rozvrhu aktivit. Vím, co je prokrastinace a jak se liší od odpočinku. Vím, jaké způsoby time-managementu mi vyhovují. Znám svůj rozvrh. Dovedu se zorientovat v tom, jakými aktivitami trávím svůj čas. Dovedu vyhodnotit, mám-li v životě přebytek či nedostatek strukturovaného či nestrukturovaného času, a případně to změnit. Umím plánovat svůj čas podle svých cílů a plánů (stavební kámen 8.1.2). Umím si vytvářet svůj rozvrh tak, abych stíhal/a vše, co chci, ale zároveň se nepřetěžoval/a. Umím naplánovaný rozvrh dodržet i jej pružně přizpůsobit aktuálním potřebám. Nemarním čas, neprokrastinuji. Umím vybočit z každodenní rutiny.	Orientuje se v datu a čase. Umí uvažovat v horizontu týdnů. Rozlišuje strukturovaný a nestrukturovaný čas. Podílí se na plánování svého časového rozvrhu ve škole i mimo školu, rozvrh na následující hodiny zvládne i samostatně. Své cíle a plány (StK 8.1.2) zohledňuje v rozvrhu nevědomě, s podporou i vědomě. Dokáže si hlídat, aby chodil/a včas na plánované opakující se činnosti (do školy, na kroužky, tréninky a jiné). Umí se s podporou přizpůsobit změnám v rozvrhu.
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
přiměřeně si rozvrhuje čas, odhadne, jaká činnost mu zabere jaký časový prostor	- orientace v čase a časový řád
objasní základní historii regionu; rozpoznává příběh jako základní zdroj historie, zná některé pověsti Prahy, Čech, Moravy a Slezska; navštíví lokální historickou památku	- region: minulost a současnost
seznamuje se s rodinnou historií, sestaví rodokmen; popíše vztahy v rodině, třídě, škole, objasní jejich význam	- rodina: soužití a chování lidí

Rozmanitost přírody	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní; pobývá v přírodě ve všech ročních obdobích; vnímá hodnotu a význam přírody	- koloběh roku - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - voda, vzduch, půda - látky a jejich vlastnosti
rozezná běžné české živočichy, rostliny, plodiny, houby; dokáže se starat o zvíře a rostlinu	
zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	

Člověk a jeho zdraví (Starám se o zdraví, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, sebeznanosti, dovednosti, postoje	Důkazy o učení
Znám zásady zdravého životního stylu. Vím o nemocech a úrazech, které se mi mohou přihodit, a vím, jak jim předcházet. Orientuji se v možnostech léčení nemocí a ošetřování úrazů. Znám život ohrožující stavy, vážná zranění a postupy, jak poskytnout první pomoc. Je-li to třeba, umím vyhledat odbornou pomoc.	Ví, že existuje stav zdraví a nemoci. Poznává, když se necítí dobře. V případě úrazu nebo nebezpečné situace přivolá dospělého. Má povědomí o tom, jak vypadá zdravé dítě podobného věku. Zvládá základní osobní hygienu. S dopomocí zvládne svou zdravotní sebeobsluhu. Má základní dovednosti první pomoci. Umí zavolat na tísňovou linku.

4. - 6. ročník

Místo, kde žijeme	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: pohybuje se v Praze a jejím okolí, orientuje se na jeho mapě; ukáže hranice ČR, umístí ji v kontextu Evropy, světa; na mapě nalezne nejdůležitější pohoří, města a řeky ČR; orientuje se dle světových stran na mapě; orientuje se podle mapy ve městě i v terénu; podílí se na plánování a realizaci výletu rozpoznává a respektuje podobnosti i odlišnosti v kultuře i krajině různých regionů, států popíše základní instituce a jejich souvislosti rozpozná symboly našeho státu, rozumí jim	- obec a okolní krajina - naše vlast - ČR, Evropa a svět - mapy zeměpisné a tematické - různé kultury a kulturní rozdíly

Lidé kolem nás (Sck 5 - Vytvářím a udržuji dobré vztahy)	
Znalosti, sebeznanosti, dovednosti	Důkazy o učení
viz kapitola Já a moje vztahy	

Lidé a čas (Řídím náplň svého života, Nakládám se svým časem, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)

Znalosti, sebeznalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, co je to strukturovaný a nestrukturovaný čas. Znám pravidla efektivního time-managementu. Orientuji se v možných způsobech sestavení rozvrhu aktivit. Vím, co je prokrastinace a jak se liší od odpočinku. Vím, jaké způsoby time-managementu mi vyhovují. Znám svůj rozvrh. Dovedu se zorientovat v tom, jakými aktivitami trávím svůj čas. Dovedu vyhodnotit, mám-li v životě přebytek či nedostatek strukturovaného či nestrukturovaného času, a případně to změnit. Umím plánovat svůj čas podle svých cílů a plánů (stavební kámen 8.1.2). Umím si vytvářet svůj rozvrh tak, abych stíhal/a vše, co chci, ale zároveň se nepřetěžoval/a. Umím naplánovaný rozvrh dodržet i jej pružně přizpůsobit aktuálním potřebám. Nemarním čas, neprokrastinuji. Umím vybočit z každodenní rutiny.	Učí se naplánovat si rozvrh tak, aby všechno stihl/a bez spěchu a stresu. Je-li třeba, konzultuje svůj časový rozvrh s dospělým. Časový rozvrh občas přizpůsobuje svým cílům a plánům (StK 8.1.2). Umí uvažovat v horizontu měsíců. Dokáže upravit svůj rozvrh, pokud je to potřeba. Rozlišuje strukturovaný a nestrukturovaný čas a pozná, když má některého málo.
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
orientuje se v časové přímce v rámci života rodiny; orientuje se v základním běhu věků - periodizace využívá různé historické zdroje, vyhledá údaje, kterými doloží historická fakta popíše základní kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie; popíše historii regionu; rozpoznává příběh jako základní zdroj historie, zná některé pověsti Prahy, Čech Moravy a Slezska; kriticky uvažuje o národních mýtech; navštíví lokální historickou památku	- orientace v čase a časový řád - významné události našich dějin - minulost kraje a předků - regionální památky, lidový folklór - práce s daty, tištěnými a online zdroji

Rozmanitost přírody	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní; vnímá hodnotu a význam přírody	- látky a jejich vlastnosti - živá a neživá příroda
vysvětlí střídání ročních období a rozdělení času v kontextu vesmíru	- rostliny, houby, živočichové - nerosty, horniny, půda
zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní; rozezná běžné české živočichy, rostliny, plodiny, houby; zná jejich užitek a charakteristiky jejich typického prostředí	- vesmír a Země - vztah člověka a přírody
zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní; dokáže se starat o zvíře a rostlinu účelně používá encyklopedii, atlas	- ochrana životního prostředí
třídí odpad, zná koloběh odpadu; zhodnotí vztah přírody a člověka; posoudí odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů	
uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof; v modelové situaci prokáže adekvátní chování v krizové situaci	
zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	

Člověk a jeho zdraví (Starám se o zdraví, ScK 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, sebeznalosti, postoje, dovednosti	Důkazy o učení
Znám zásady zdravého životního stylu. Vím o nemocech a úrazech, které se mi mohou přihodit, a vím, jak jim předcházet. Orientuji se v možnostech léčení nemocí a ošetřování úrazů. Znám život ohrožující stavy, vážná zranění a postupy, jak poskytnout první pomoc. Je-li to třeba, umím vyhledat odbornou pomoc.	Dodržuje základní zásady zdravého životního stylu – nepřejídá se, hýbe se. Samostatně zvládá hygienickou samoobsluhu. Zvládne s dopomocí poskytnout první pomoc při úrazových i neúrazových stavech ohrožujících zdraví.

5.6.1.6 **Vzdělávací oblast Člověk a společnost, předmět Dějepis**

2. stupeň

7. - 9. ročník

Rozdělený a integrující svět (Promýšlím, jak tvořit lepší budoucnost, ScK 7 - Jsem tvůrcem budoucnosti světa)	
Postoje, znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Rozumím hlavním zákonitostem fungování světa a lidské společnosti. Znám nejvýznamnější rizika budoucnosti včetně těch, která ohrožují samu existenci lidstva.¹ Znám principy efektivního altruismu. Znám z historie velké (na úrovni světových dějin) i malé (např. firemní) příklady povedených i nepovedených změn. Znám příklady zásahů s dlouhodobými dopady – jak dobrými,² tak i takovými, které byly nakonec kontroverzní nebo převážně negativní. Umím si představit svět, který bude hodně jiný od toho dnešního. Umím vytvářet varianty scénářů budoucnosti. Umím posuzovat dopady, přínosy, příležitosti, škody a rizika probíhajících změn, objevů a inovací (např. s využitím SWOT analýzy, premortem analýzy apod.).	Rozumí tomu, jak ve státě funguje moc výkonná, soudní a zákonodárná. Rozumí roli podnikatelů, neziskového sektoru, médií i významu peněz v procesu společenských změn. Zná některá rizika budoucnosti a přemýšlí, jak jim čelit. Zná příklady přínosných změn i dobrých úmyslů, které „vedly do pekel“. Umí rozpoznat společenský problém, navrhnout různá řešení, posoudit jejich efektivitu a udělat k nim SWOT analýzu. Pohlíží na budoucnost jako na něco, co může ovlivnit.
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák:	

¹ [Toby Ord: Nad propastí](#)

² Např. vymýcení pravých neštovic, vytváření rezervací.

vysvětlí politické rozdělení světa v souvislosti s výsledky II. světové války; vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady střetávání mocenských bloků	- svět, Evropa a Československo po II světové válce do roku 1990.
posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu i způsob provedení politické změny; posoudí průnik masové kultury do života společnosti a její globální charakter; orientuje se v procesu vzniku a vývoje významných světových a evropských organizací a posoudí jejich význam	- svět a Československo po roce 1989 - rozdělení Československa a vznik ČR, účast v mezinárodních organizacích (EU, NATO...)
vysvětlí pojem země třetího světa, posoudí proces dekolonizace a jeho důsledky	- dekolonizace, svět po II. sv. válce
na příkladech doloží historickou podmíněnost vybraných problémů světa	- svět po roce 1990

Moderní doba	
na příkladech posoudí válečný konflikt v ekonomických a technologických souvislostech; uvede příklady pozitivních a negativních důsledků války	- I. a II. světová válka
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- Evropa a svět v 21. století
uvede příklady totalitních systémů, včetně příčin jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; porovná jejich společné a rozdílné znaky	
na příkladech z dějin uvede důsledky antisemitského a rasistického přístupu. Zdůvodní nepřijatelnost tohoto přístupu	- Německo a Evropa po první světové válce - otroctví a rasová segregace v 19. a 20. století
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vznik, vývoj a zánik Československa v kontextu Evropských a světových událostí

Modernizace společnosti	
objasní a časově zařadí fenomén národního obrození	- svět v 19. století
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti; v základních rysech popíše Velkou francouzskou revoluci, její příčiny a důsledky; popíše Napoleonovo tažení Evropou	- Evropa na přelomu 17. a 18. století
seznamuje se s historií boje obyvatel všech evropských zemí za občanská práva. Vysvětlí fenomén národního obrození	- České země v 19. století
seznamuje se s historií boje obyvatel všech evropských zemí za občanská práva	- Evropa v 19. století
seznamuje se s historií boje obyvatel všech evropských zemí za občanská práva	
objasní nástup občanské společnosti v Evropě v 19. století a úlohu revolucí v tomto procesu	
vysvětlí příčiny a důsledky vědeckotechnické revoluce v 19. století; vysvětlí hospodářský a politický rozvoj USA v kontextu ostatního světa; dokáže vysvětlit pojem kolonialismus	- svět v 19. století

Objevy a dobývání. Počátky nové doby.	
vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- renesance
posoudí husitské hnutí včetně jeho příčin a důsledků pro českou společnost; posoudí husitskou tradici v průběhu různých dějinných období české společnosti	- doba husitská
popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- zámořské objevy
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; posoudí v kontextu jednotlivých vrstev společnosti	- České země a Habsburská monarchie, Evropa v 15. a 16. století

Křesťanství a středověká společnost	
vysvětlí pojem stěhování národů v kontextu civilizačních změn v Evropě	- stěhování národů
rozlišuje západoevropskou, byzantsko-slovanskou a islámskou kulturní oblast v kontextu pádu římské civilizace	- křesťanství a středověká Evropa - utváření států ve východoevrop. a západoevropském kultur. kruhu
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Islám (Arabové, Turci) - křížové výpravy - Velkomoravská říše - Český stát
reflektuje úlohu křesťanství a víry v životě středověké společnosti, symbiózu světské a církevní moci, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- Přemyslovci a český stát v kontextu evropských dějin - Lucemburkové na českém trůně
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	
reflektuje přírodní podmínky jako možný katalyzátor vzniku a zániku civilizací	- antika - středo a jihoamerické civilizace
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- starověký Egypt - civilizace středního východu
vysvětlí judaisticko křesťanské kořeny Euroatlantické civilizace, uvede příklady významných antických osobností a posoudí jejich význam pro současnou civilizaci	
vysvětlí podstatu antických demokracií, reflektuje jejich jednotlivé odlišnosti, rozliší postavení jednotlivých společenských skupin	

Počátky lidské společnosti	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- pravěk v evropském a českém kontextu
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- neolitická revoluce a rozvoj kulturních společností v kontextu světa, Evropy a českých zemí

Člověk v dějinách	
uveče konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků a význam jejich interpretace či dezinterpretace	- dějiny očima vítězů - metodologie a interpretace v historických vědách - pomocné vědy historické.
rozliší různé zdroje informací o minulosti a komentuje jejich věrohodnost	- dějiny všedního dne - práce se zdroji dat
chápe časovou osu jako jeden z nástrojů k porozumění chronologického sledu dějinných událostí a epoch	- hlavní etapy dějin od prehistorie po současnost - práce se zdroji dat

5.6.1.7 **Vzdělávací oblast Člověk a společnost, předmět Výchova k občanství**

2. stupeň

7. - 9. ročník

Člověk ve společnosti (ScK 7 - Jsem tvůrcem budoucnosti světa, ScK 2 - Vybírám si, co si pustím do mysli, ScK 6 - Konám dobro a stavím se zlu)	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- státní symboly
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu rozeznává znaky šikany a jiného násilného chování, adekvátně na ně reaguje	- vlastenectví, nacionalismus rizikové chování a šikana řešení konfliktů
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- kulturní události v Brně a regionu
rozeznává mediální žánry; přiměřeně ke svému věku zhodnotí mediální informace, působení reklamy	- mediální informace a etika - kritické myšlení - persuaze v reklamě
rozeznává znaky šikany a jiného násilného chování, adekvátně na ně reaguje; rozeznává přirozené odlišnosti, přednosti a nedostatky sebe a druhých lidí, učí se toleranci k nim; komunikuje a řeší konflikty respektujícím způsobem	- rizikové chování a šikana - řešení konfliktů - respektující komunikace - rovnost a nerovnost, tolerance
spolupracuje se spolužáky	- spolupráce s různými typy lidí

Člověk jako jedinec	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- seberefektivní techniky - sebehodnocení a sebedpřijetí - techniky aktivního naslouchání
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- pozitivní myšlení - posilování vůle - osobní cíle
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	

popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák:	
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- formy vlastnictví a jejich ochrana - funkce peněz, formy platby
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- rozpočet rodiny a státu - bankovní a pojistný systém - podstata fungování trhu - význam daní - základní formy podnikání
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	
uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	

Stát a právo (Jsem právně gramotný, ScK 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, co jsou smlouvy a jak fungují.	Ví, že existují zákony a k čemu slouží. Ví, jak se liší demokracie, diktatura a bezvládní. Ví, že s právy se pojí i povinnosti. Umí se domoci svých práv v rámci společnosti (školy, rodiny, sportovního oddílu) a u zcela základních práv i mimo společnosti. Pokud je příležitost, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Umí se rozhodnout, kdy pravidlo nedodržel, a učí se nést důsledky s tím spojené. Uvědomuje si, že sliby se mají plnit a že jejich nedodržení přinese následky.
Vím, jak se lze v ČR domoci svých práv, včetně možností právní pomoci.	
Poznám rozdíl mezi právem, spravedlností a morálkou.	
Umím hájit svá práva a plnit své povinnosti. Umím se rozhodnout, kdy svá práva hájit a kdy je lepší nechat věc být.	
Dokážu se rozhodnout neplnit svoji povinnost a nést případné důsledky, které z toho plynou.	
Umím jednat s úřady a institucemi.	

Mezinárodní vztahy. Globální svět.

Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- evropská integrace: podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce ekonomická, politická, bezpečnostní
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- významné mezinárodní organizace
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- globalizace: projevy, klady, zápory - významné globální problémy a jejich řešení
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	

5.6.1.8 Vzdělávací oblast Člověk a příroda, předmět Fyzika

2. stupeň

7. - 9. ročník

Látky a tělesa. (ScK 8 Mám život ve svých rukou - Zacházím s nebezpečím a rizikem)	
Znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, jaká nebezpečí na mě číhají v civilizaci, v přírodě i ve virtuálním světě. Znám způsoby, jak lze těmto nebezpečím předcházet. Znám postupy, jak lze těmto nebezpečím čelit, pokud nastanou. Dovedu rozpoznat riziko a určit jeho míru. Umím předcházet riziku, které mi hrozí. Umím čelit nebezpečí, které nastalo.	Vždy přijímá plnou odpovědnost za své bezpečí. Umí samostatně posoudit míru rizika v běžných situacích a přizpůsobit tomu své jednání. Osvojuje si dovednosti, které mu/jí umožňují pouštět se i do rizikovějších činností.
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- experimentální poznání základních měřidel a jejich využití v praxi
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- pohled do mikrosvěta a jeho užití v běžné praxi (difuze,...) - zkoumání přístrojů využívajících tepelnou roztažnost
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- experimentální osvojení si pojmu hustota látky a jeho propojení s mikrosvětem

využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	

Pohyb těles, síly.	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- pozorování pohybů ve světě a jejich zaznamenání - experimentální osvojení pojmu rychlost a jeho propojení s časem a dráhou
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	
změří velikost působící síly	- Newtonovy zákony
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- experimentální objevování různých druhů sil, jejich specifik a užití ve světě (třecí, tlaková,...) - zkoumání hmotnosti a propojení s gravitací, užití v praxi
využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	- měřidla síly a hmotnosti
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	

Mechanické vlastnosti tekutin	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- zkoumání chování těles ve vodě - přemýšlení nad atmosférou - přemýšlení nad tlakem ve vodě (hloubka a hustota vody) a kapalinách obecně (olej, krev,...)
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- zkoumání hydraulického zařízení a propojení s praxí

Energie	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	- měření vlastního výkonu - osvojení si pojmu práce ve fyzikální světě
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- zkoumání výkonu různých zařízení, i svépomocí vyrobených
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- experimentální aplikace kalorimetrická rovnice - zkoumání forem energie v běžném

zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	prostředí - zkoumání různých skupenství, zkoumání změny skupenství jedné látky a jak to využít v běžném životě - exkurze v elektrárně, diskuze nad různými zdroji energie pro lidstvo

Zvukové děje	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- experimenty zaměřené na pochopení podstaty zvuku - zkoumání vlnění v přírodě a hledání jak ho využít pro život
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	

Elektromagnetické a světelné děje.	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- zkoumání jednoduchých elektrických zařízení, se kterými se můžeme setkat běžně doma - návrh a experimentální realizace jednoduchého elektrického obvodu - zkoumání vlastností elektřiny v kontextu přírody - hledání elektromotorů v domácnosti, jejich zkoumání a diskuze nad výhodami a aplikací ve světě
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	
zapojí správně polovodičovou diodu	- zkoumání podstaty světla vzhledem ke geometrické aproximaci - využití světla v 21.století
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	

Vesmír.	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo

objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- pozorování noční oblohy - studium naší sluneční soustavy, vlastností jednotlivých planet a slunce, zkoumání výjimečnosti Země
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	

5.6.1.9 Vzdělávací oblast Člověk a příroda, předmět Chemie

2. stupeň

7. - 9. ročník

Pozorování, pokus a bezpečnost práce (ScK 8 - Mám život ve svých rukou, viz předchozí)	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- vyvození pravidel a postupů pro nakládání s chemikáliemi a ochranu zdraví při práci
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- zkoumání běžně dostupných látek (domov, škola, zahrada) - zkoumání záhad vody (anomálie vody, tuhnutí, dosažení trojného bodu)
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- zkoumání údajů o čistotě vzduchu a vody v Praze

Směsi.	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozlišuje směsi a chemické látky	- příprava ekologicky nezávadných čistících prostředků, deodorantu, zubní pasty a parfému s důrazem na poznání každé látky vstupující do procesu
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	

Částicové složení látek a chemické prvky	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- historie a taje periodické soustavy prvků - zkoumání užitečnosti periodické soustavy prvků - studium stavby atomu a vazebných sil
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	

Chemické reakce.	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- kvantitativní i kvalitativní zkoumání běžně používaných chemikálií: vlastnosti, rizika a vznik experimentální i matematický
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	

Anorganické sloučeniny	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- zkoumání solí různých kyselin - zkoumání kyselin a hydroxidů používaných v domácnosti se zařazením na stupnici pH
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- hledání podstaty kyselých dešťů a jejich dopadu na životní prostředí

Organické sloučeniny.	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- uhlovodíky a jejich deriváty
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- hledání odpovědi na otázku proč se ropě říká "černé zlato"
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech	- experimentální poznání fotosyntézy, hledání významu pro život na Zemi
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny (dopad na lidské tělo, základní pokusy)

Chemie a společnost.

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- exkurze, zkoumání výroby různých materiálů, se kterými se každodenně setkáváme, jejich výhody a rizika
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- dovednosti pro zvládnutí požáru

5.6.1.10 Vzdělávací oblast Člověk a příroda, předmět Přírodopis

2. stupeň

7. - 9. ročník

Obecná biologie a genetika	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- život na Zemi
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- stavba buňky (rostlinná, živočišná, bakteriální)
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- orgánové soustavy rostlin a živočichů
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- taxonomie živočichů
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- význam mikroorganismů pro člověka
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vliv prostředí na utváření organismů - základy dědičnosti
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- význam mikroorganismů pro člověka - infekční nemoci: způsoby šíření a prevence

Biologie hub	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby a lišejníky: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	

Biologie rostlin	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- bezcévné rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka - cévnaté rostliny: systematika, morfologie, - fyziologie, význam pro člověka
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	

rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	

Biologie živočichů	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- živočichové: systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka:
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- bezobratlí vyjma hmyzu
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- hmyz
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci

Biologie člověka (Starám se o zdraví, ScK 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Umím si udržovat zdraví a předcházet nemocem a úrazům. Umím rozpoznat nemoci a úrazy a poskytnout základní ošetření sobě i druhým. Umím poskytnout první pomoc. Je-li to třeba, umím vyhledat odbornou pomoc.	Dodržuje většinu zásad zdravého životního stylu – jí zdravě, vyváženě a podle své fyzické aktivity, dostatečně spí, pravidelně se hýbe. Umí samostatně poskytnout první pomoc. Pozná běžné nemoci a umí je léčit adekvátními prostředky. Umí posoudit, kdy už potřebuje odbornou pomoc – tu umí vyhledat a samostatně využít.
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- stavba lidského těla - orgánové soustavy
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- prenatální a postnatální vývoj člověka
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- běžné nemoci a postupy jejich léčby - chování u doktora a práva pacienta
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- první pomoc zážitkem

Neživá příroda	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- sféry Země - život na Zemi

rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- základní příklady nerostů a hornin
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- endogenní a exogenní procesy v litosféře - koloběh vody
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- půdy
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- geologické éry
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- ekosystémy - průzkum českých ekosystémů - podnebí a počasí - živelné katastrofy - biomy světa

Základy ekologie (Pečuji o přírodu a chráním ji, Sck 6 - Konám dobro a stavím se zlu)	
Znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Pečuji o přírodu kolem sebe - Víím, jak se chovat v přírodě, v chráněných územích, v národních parcích. - Mám povědomí o vzájemných vztazích rostlin a živočichů v přírodě. - Víím, jaké podmínky potřebují rostliny a živočichové k životu. - Víím, jak lidská činnost může příznivě i nepříznivě ovlivnit životní prostředí. - Vyznám se v současných ekologických problémech. - Víím, co je globální změna klimatu a trvale udržitelný rozvoj. - Zním Cíle udržitelného rozvoje podle OSN. - Zním organizace bojující za ochranu životního prostředí či za práva zvířat. - Umím se starat o rostliny. - Umím se starat o zvířata. - Dodržuji pravidla, která souvisí s pobytem v přírodě. Neplýtvám zdroji - Umím správně třídit odpad. - Umím si dohledat informace o původu výrobků a způsobu jejich výroby. - Umím zorganizovat osvětovou kampaň na ekologické téma.	Má hlubší povědomí o funkci různých rostlin a živočichů v přírodě. Ví, co je ekosystém, jak funguje a co ho může ohrožovat. Zajímá se o dopad svého chování na okolní přírodu a motivuje k šetrnějšímu chování i další lidi ve svém okolí. Orientuje se v globálních ekologických problémech a umí je vysvětlit. Ví nebo umí zjistit, z čeho se konkrétní výrobek skládá a kde byl vyroben, a na základě toho se rozhodnout, která z možných alternativ je šetrnější. Zná rozdíly mezi ekologickou zátěží různých druhů dopravy. Zná organizace na ochranu životního prostředí.

Praktické poznávání přírody

Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: ovládá tábornické dovednosti potřebné pro pobyt v přírodě; uplatňuje zásady bezpečnosti ve styku s živočichy zkoumá přírodu a uvědomuje si vztahy v ní	- tábornické dovednosti - bezpečný pobyt v přírodě

5.6.1.11 Vzdělávací oblast Člověk a příroda, předmět Zeměpis

2. stupeň

7. - 9. ročník

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: orientuje se v terénu podle mapy, vyhodnotí způsob a možnosti pohybu podle údajů v mapě, připraví jednoduchý plán s vyznačením relevantních geografických bodů.	- práce s mapou - tvorba map - orientace v terénu.
při pohybu v krajině se chová přiměřeně bezpečně v závislosti na povaze situace a prostředí.	- pravidla pohybu v terénu.

Česká republika	
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- politický a hospodářský zeměpis ČR, Evropy a vybraných států světa
uvede odpovídající příklady popisující postavení města Prahy ve srovnání s ostatními městy ČR a ve světě; vnímá regionální územní členění ČR v politickém a geografickém smyslu a dokáže mezi nimi rozlišovat; charakterizuje meziregionální vazby v horizontální a vertikální úrovni, uvede příklady	
posoudí přírodní poměry, zdroje, lidský, hospodářský a politický potenciál jako jednotlivé faktory, které mohou být součástí celkového srovnání ČR a ostatních států světa a Evropy	
popíše specifika hlavní jádrové a periferní oblasti, uvede příklady a lokalizuje na mapě; obhájí smysluplnost takového členění	
Posoudí postavení ČR v kontextu členství v různých mezinárodních organizací; použije argumenty pro zdůvodnění míry významu členství v některých z nich	- ČR jako součást světového dění v geopolitickém kontextu

Společenské a hospodářské prostředí	
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů; na vybraných příkladech demonstruje kulturní, sociální a hospodářské odlišnosti jako možný zdroj konfliktů nebo příležitostí v globalizovaném světě	- demografie Evropy a světa
posoudí různé podmínky mající vliv na vznik, vývoj a zánik lidských sídel; pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- geografie sídel
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách vybrané významné světové surovinové, energetické a hospodářské zdroje	- práce s mapou světa - bohatství států - surovinová základna a hospodářská aktivita jako zdroj moci
lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, reflektuje možné změny jejich významu.	

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- práce s mapou světa - silní, slabí a ti ostatní - geopolitické a hospodářské rozložení světa
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- práce s mapou světa - vybrané aktuální světové politické otázky

Regiony světa	
posoudí přírodní, sociální, historické a politické důvody jako součásti procesu vymezování světových regionů v průběhu času a v současnosti	- práce s mapou světa - zeměpis vybraných regionů (Evropa severní a jižní, Latinská Amerika, Jihovýchodní Asie, Benelux...) v historických souvislostech.
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- fyzická geografie světa, oceány, moře, hlavní řeky, kontinenty
posoudí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- politicky a hospodářsky významné státy jednotlivých světadílů
posoudí vývoj regionů v historickém a přírodním kontextu, na základě vlastních argumentů odhaduje možný budoucí vývoj v nich	- politicky a hospodářsky významné státy a regiony jednotlivých světadílů v historickém a přírodním kontextu

Přírodní obraz Země	
objasní (kvalitativně) pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- Sluneční soustava
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, vnímá pohyby země důsledek obecných fyzikálních jevů	- Země z globálního pohledu jako součást vesmíru
rozliší a na příkladech ukáže různé tvary zemského povrchu, posoudí význam takového členění, vnímá přírodní sféru jako jeden celek se vzájemně propojenými složkami	- druhy zemského povrchu, přírodní prostředí jako nedělitelný celek
vnímá a na příkladech dokáže odlišit samovolné přírodní procesy, přírodní procesy podmíněné člověkem; posoudí jejich vliv na přírodu a společnost	- endogenní a exogenní přírodní procesy - vliv člověka na změny přírody krajiny a možné důsledky

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
Pracuje s mapou a dalšími informačními zdroji.	- práce s mapou a informačními zdroji - zpracování, analýza, hodnocení a prezentace získaných informací
Interpretuje obsah mapy, samostatně hovoří o obsahu kartografického díla, sestaví jednoduchou tabulku, graf, náčrt, na základě poskytnutých informací	
vyhodnotí jednotlivé geografické objekty jako podstatné či nepodstatné pro orientaci v neznámé krajině a zdůvodní své hodnocení	
přiměřeně využívá schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů	

5.6.1.12 Vzdělávací oblast Umění a kultura, předmět Hudební výchova

1. stupeň

1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zpěv a mluvené slovo - improvizace, rytmizování, hra na ozvěnu
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- hra na jednoduché rytmické nástroje a jejich výroba
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- poslech nahrávek i živé hudby - poznávání hudebních nástrojů - pohybové vyjádření hudby
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- práce s dechem při zpěvu - rozvoj hudebních zájmů - hudební a hudebně-pohybové hry
vnímá hudbu jako prostředek sebevyjádření	
rozdílňuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zpěv různých žánrů - zpěv českých i cizojazyčných písní - improvizace, rytmizování, hra na ozvěnu - hra na jednoduché rytmické a melodické nástroje
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- poslech nahrávek i živé hudby - poznávání hudebních nástrojů - pohybové vyjádření hudby
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- práce s dechem při zpěvu - rozvoj hudebních zájmů - hudební a hudebně-pohybové hry
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- významní skladatelé české hudební historie: poslech
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- intonování písní - jednohlasný i vícehlasný zpěv
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- hra na hudební nástroj dle individuálních možností - reprodukce zpěvu, jednoduchý hudební doprovod
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- tanec, pantomima, pohybová a rytmická improvizace - vztah hudebního, výtvarného, divadelního a
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	kinematografického umění
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí nástroje a zpěvu
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- hlasová hygiena, práce s dechem a rozšiřování hlasového rozsahu - významné hudební žánry a jejich představitelé
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudba v proměnách času
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	

5.6.1.13 **Vzdělávací oblast Umění a kultura, předmět Výtvarná výchova**

1. stupeň

1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- plošná tvorba, řešení prostoru - skupinová a individuální tvorba - prostorová tvorba: modelování a tvarování
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- rukodělné techniky - kresba, malba - barvy a jejich míchání
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- tvůrčí pokusy s výtvarnými materiály a prostředky
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- ilustrace - pozorování světa kolem a jeho výtvarné zachycení
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- volná tvorba - tělo jako výtvarný prostředek - využití vnitřního i venkovního prostoru
vnímá umění jako prostředek sebevyjádření; dokáže popsat, jaký na něj má umění vliv	- známí ilustrátoři a jejich díla v dětských knihách - výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- plošná tvorba, řešení prostoru - skupinová a individuální tvorba - kompozice - ztvárnění skutečnosti, reprodukce
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- prostorová tvorba: modelování a tvarování - rukodělné techniky - kresba, malba - grafické techniky: tisk z výšky, tisk z hloubky
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- barvy - vyjádření nálady kresbou a malbou - experimentování s výtvarnými materiály a prostředky
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- ilustrace - pozorování světa kolem a jeho výtvarné zachycení
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- volná tvorba - tělo jako výtvarný prostředek - využití vnitřního i venkovního prostoru - vnímání uměleckého díla, vyjádření pocitů
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

2. stupeň

7. - 9. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- plošná tvorba - prostorová tvorba - malba - kresba, studijní kresba
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- základy animace a tvorby pomocí nových médií - grafické techniky: tisk z výšky, tisk z hloubky
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- akční umění - volná tvorba - teorie barev: barvy primární, sekundární, terciární, možnosti a pravidla jejich kombinování
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- tvůrčí pokusy s designem - práce dle tématu a předlohy
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- volná tvorba - zahraniční výtvarné přístupy jako

interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	inspirace - významní světoví výtvarníci - výpravy za uměním, návštěvy muzeí a galerií
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	

5.6.1.14 Vzdělávací oblast Člověk a zdraví, předmět Výchova ke zdraví (Starám se o zdraví; Zacházím s nebezpečím a rizikem, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)

2. stupeň

7. - 9. ročník

Znalosti, dovednosti	Důkazy o učení
Starám se o zdraví - Zním zásady zdravého životního stylu. - Vím o nemocech a úrazech, které se mi mohou přihodit, a vím, jak jim předcházet. - Orientuji se v možnostech léčení nemocí a ošetřování úrazů. - Zním život ohrožující stavy, vážná zranění a postupy, jak poskytnout první pomoc. - Umím si udržovat zdraví a předcházet nemocem a úrazům. - Umím rozpoznat nemoci a úrazy a poskytnout základní ošetření sobě i druhým. - Umím poskytnout první pomoc. - Je-li to třeba, umím vyhledat odbornou pomoc.	Dodržuje většinu zásad zdravého životního stylu – jí zdravě, vyváženě a podle své fyzické aktivity, dostatečně spí, pravidelně se hýbe. Umí samostatně poskytnout první pomoc. Pozná běžné nemoci a umí je léčit adekvátními prostředky. Umí posoudit, kdy už potřebuje odbornou pomoc – tu umí vyhledat a samostatně využít.
Zacházím s nebezpečím a rizikem - Vím, jaká nebezpečí na mě číhají v civilizaci, v přírodě i ve virtuálním světě. - Zním způsoby, jak lze těmto nebezpečím předcházet. - Zním postupy, jak lze těmto nebezpečím čelit, pokud nastanou. - Dovedu rozpoznat riziko a určit jeho míru. - Umím předcházet riziku, které mi hrozí. - Umím čelit nebezpečí, které nastalo.	Vždy přijímá plnou odpovědnost za své bezpečí. Umí samostatně posoudit míru rizika v běžných situacích a přizpůsobit tomu své jednání. Osvojuje si dovednosti, které mu/jí umožňují pouštět se i do rizikovějších činností.

respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- pravidla školy - komunikační hry - role členů skupiny
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- role členů komunity (rodina, třída, spolek) - vliv skupiny na zdraví jejích členů
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- modely zdraví - modely základních lidských potřeb - metody ochrany zdraví - zdraví jako hodnota
posoudí různé způsoby chování lidí vzhledem k jejich vlastnímu zdraví	
usiluje v rámci svých možností a zkušenosti o aktivní podporu zdraví	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm	
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa v kontextu zdraví - výživa v kontextu prevence civilizačních onemocnění
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřil se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- systém zdravotnictví ČR - první pomoc při akutních stavech - ochrana zdraví
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- programy podpory zdraví
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- regenerace organismu (kompenzační a relaxační techniky) - stres a jeho prevence
respektuje význam sexuality a dospívání	- sexualita a dospívání
uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- sociálně patologické jevy
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- online a offline manipulace
adekvátně aplikuje modely chování při modelování rizikových situacích	- ochrana zdraví v rizikových situacích - první pomoc zážitkem

5.6.1.15 **Vzdělávací oblast Člověk a svět práce**

1. stupeň

1. - 3. ročník

Konstrukční činnosti	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo

bezpečně a tvůrčím způsobem ovládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice - práce podle pokynů a jednoduchého návodu

Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, Práce s drobným materiálem (Pečuji o domácnost, ScK 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, sebeznanosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, co všechno je součástí péče o domácnost.	Má v domácnosti na starost některé domácí práce.
Mám potřebné znalosti k provádění domácích prací (např. nákupy, vaření, praní, úklid, drobné opravy, péče o zahradu).	Umí alespoň jednu domácí práci vykonávat samostatně, ostatní běžné práce pak s dopomocí dospělých.
Vím, v jakém prostředí je mně i ostatním členům domácnosti dobře a v jakém ne.	Stará o své věci a vlastní pokoj, udržuje v něm pořádek.
Vím, co všechno se v naší domácnosti děje, a všímám si, kdo co dělá.	Umí s dopomocí pracovat se základním nářadím a náčiním, vyrobí jednoduchou věc.
Ovládám běžné domácí práce.	
Umím opravovat a vyrábět věci.	
Ovládám manuální práce využitelné v domácnosti.	

4. - 6. ročník

Konstrukční činnosti	
Výstupy ŠVP	Učivo
Žák: samostatně pracuje na nejrůznějších stavebních projektech vzhledem k jeho věku za dodržování bezpečnostních pravidel pro něj samotného i jeho nejbližší okolí	- výroba uměleckých předmětů - výroba předmětů denní potřeby ve škole - stavebnice - pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky - zásady hygieny při pracovních činnostech - zásady bezpečnosti při pracovních činnostech - první pomoc zážitkem

Práce s drobným materiálem, Pěstitelské práce, chovatelství, Provoz a údržba domácnosti (Pečuji o domácnost, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, sebeznanosti, dovednosti	Důkazy o učení
Vím, v jakém prostředí je mně i ostatním členům domácnosti dobře a v jakém ne. Vím, co všechno se v naší domácnosti děje, a všímám si, kdo co dělá.	Má v domácnosti na starosti určitou oblast, o některé další se dělí s ostatními členy domácnosti. Umí samostatně provést běžné domácí práce. Umí vyrábět a opravovat jednoduché věci. Pravidelně a samostatně se podílí na úklidu domácnosti.
Ovládám běžné domácí práce. Umím opravovat a vyrábět věci. Ovládám manuální práce využitelné v domácnosti.	Samostatně ovládá běžné manuální práce (házení lopatou, řezání, vrtání, sekání dřeva, trávy, apod.).
Vím, co všechno je součástí péče o domácnost. Mám potřebné znalosti k provádění domácích prací (např. nákupy, vaření, praní, úklid, drobné opravy, péče o zahradu).	

2. stupeň

7. - 9. ročník

Práce s technickými materiály	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
samostatně řeší jednoduché technické a rukodělné úkoly s vědomím bezpečnosti pro sebe a své nejbližší okolí; bezpečně a účelně používá základní nástroje (šroubovák, kladivo, jehla, vrtačka...), stará se o ně	- výroba předmětů denní potřeby ve škole - pracovní nástroje a ochranné pracovní pomůcky - zásady hygieny při pracovních činnostech - zásady bezpečnosti při pracovních činnostech - první pomoc zážitkem

Design a konstruování	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
podle instrukcí sestaví jednoduchý funkční model a otestuje jeho funkčnost, dbá přitom na bezpečnost svou i všech okolo	- výroba předmětů denní potřeby školy - výroby technických modelů - prototypování - základy designu a konstruování

Pěstitelské práce, chovatelství Provoz a údržba domácnosti (Pečuji o domácnost, Sck 8 - Mám život ve svých rukou)	
Dovednosti, znalosti	Důkaz o učení

Vím, v jakém prostředí je mně i ostatním členům domácnosti dobře a v jakém ne. Vím, co všechno se v naší domácnosti děje, a všímám si, kdo co dělá.	Vnímá, že o domácnost je potřeba se starat. Stará se o vlastní věci, cizí věci si půjčuje se svolením a vrací je. Uklízí po sobě. Asistuje u některých domácích prací. Jednotlivé práce si zkouší s pomocí dospělých. Má v domácnosti na starost některé domácí práce. Umí alespoň jednu domácí práci vykonávat samostatně, ostatní běžné práce pak s dopomocí dospělých. Stará o své věci a vlastní pokoj, udržuje v něm pořádek. Umí s dopomocí pracovat se základním nářadím a náčiním, vyrobí jednoduchou věc.
Ovládám běžné domácí práce. Umím opravovat a vyrábět věci. Ovládám manuální práce využitelné v domácnosti.	Má v domácnosti na starosti určitou oblast, o některé další se dělí s ostatními členy domácnosti. Umí samostatně provést běžné domácí práce. Umí vyrábět a opravovat jednoduché věci. Pravidelně a samostatně se podílí na úklidu domácnosti. Samostatně ovládá běžné manuální práce (házení lopatou, řezání, vrtání, sekání dřeva, trávy, apod.).
Vím, co všechno je součástí péče o domácnost. Mám potřebné znalosti k provádění domácích prací (např. nákupy, vaření, praní, úklid, drobné opravy, péče o zahradu).	Krátkodobě dokáže v domácnosti zastat dospělého. Umí nakoupit. Podle návodu udělá téměř cokoli. Umí samostatně vyrábět a opravovat věci. Umí samostatně pracovat s běžným nářadím a náčiním. Umí si poradit s havárií.

Práce s laboratorní technikou	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
provádí samostatně a bezpečně experimentální práce v laboratoři včetně zápisu do příslušného protokolu a následné prezentace získaných dat	- práce s vybavením laboratoře - práce s laboratorními protokoly - bezpečnost práce v laboratoři

Využití digitálních technologií	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
orientuje se v základní digitální technice, dokáže ji při potřebě propojovat a udržovat ji; chová se při využívání technologií podle bezpečnostních pravidel daných technologií; umí zacházet s digitální technikou ve škole	- digitální technologie a zařízení - mobilní technologie - údržba digitálních zařízení - bezpečnost práce s digitálními technologiemi a zařízeními - kyberšikana a ochrana osobních údajů

Svět práce (Řídím svou cestu pracovním trhem nebo podnikáním, Sck 8 -Mám život ve svých rukou)	
Znalosti, sebeznanosti, postoje	Důkazy o učení
Vím, jaké existují možnosti pracovního uplatnění, a co je podstatou zaměstnání a podnikání. Vím, jak získat zaměstnání a zahájit podnikání. Orientuji se ve faktorech, které vedou k úspěchu v zaměstnání nebo podnikání. Znám základní práva a povinnosti zaměstnance, zaměstnavatele a podnikatele. Znám rizika i výhody podnikání a zaměstnání. Vím, že v různých firmách jsou různé podmínky (výdělek, pracovní kolektiv, firemní kultura, nároky, míra svobody, smyslupnost práce). Vím, jak změnit povolání/profesi. Vím, co mne baví a co mi dává smysl. Vím, v čem jsem dobrý/dobrá, a co mi naopak nejde. Vím, co je pro mne v práci důležité – zda je to dobrý výdělek, pracovní kolektiv, firemní kultura, smysluplná či zajímavá práce, svoboda, nízká náročnost nebo ještě něco jiného. Umím se uživit. Umím se zorientovat v možnostech svého dalšího profesního uplatnění a zvolit své budoucí směřování. Umím získat zaměstnání a vykonávat jej. Umím založit živnost nebo neziskovku a dále ji provozovat.	Ví, co je podstatou podnikání a zaměstnání. Orientuje se v širokém spektru povolání a má představu o povoláních budoucnosti. S přihlédnutím k tomu co mu/jí jde či nejde, co mu/jí dává či nedává smysl nebo co ho/ji baví či nebaví, přemýšlí o tom, jakými směry se v životě může vydat. Zkouší si pomoci brigád nebo podnikání vydělat první peníze. Orientuje se v základech pracovního práva. Zkouší si úplně nové činnosti.

5.7 Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl fair play. Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a na druhé straně k poznávání konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek žáků z pohybu. Žáci jsou vedeni k vědomí nutnosti pohybu pro zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

1. stupeň

V průběhu vyučování na prvním stupni zařazujeme dle únavy žáků krátké rozhýbání těla. Učí se správně držet tělo, kolektivním hrám a dodržovat pravidla vybraných her. Seznamujeme žáky s různými funkcemi pohybu (sebezpoznavací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitek) a možnostmi zvyšování jejich fyzické zdatnosti a odolnosti. Součástí je výuka plavání, která je organizována formou pobytu mimo školu, kdy část dne děti mají program zaměřený na posilování vztahů v rámci trojročí zarámovaný příběhem, a další část dne je vedená externími lektory plavání.

2. stupeň

Výuka Tělesné výchovy na 2. stupni se zaměřuje na udržení fyzické zdatnosti, podpory principu fair play a schopnosti spolupráce. Klademe důraz na tělesný pohyb jako nástroj psychohygieny a prostředek prevence sociálně patologických jevů a nástroj zvýšení fyzického zdraví.

Týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tato:

1. stupeň základní školy (1. – 5. třída): 2-2-2-2-2

2. stupeň základní školy (6. – 9. třída): 2-2-2-2

Výuka se uskutečňuje v tělocvičně nebo na venkovním hřišti, v terénu či v bazénu.

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:

- Poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj.
- Prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou.

Průvodce:

- Představuje široké spektrum pohybových aktivit.
- Nabízí tělesnou výchovu jako nástroj psychohygieny.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- Řeší, co je zdraví prospěšné a problémové situace ve hře.
- Promýšlí strategii hry.

Průvodce:

- Vytváří žákovi problémové situace, vede ho k jejich řešení.
- Podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Učí žáky vyrovnat se s prohrou.

Kompetence komunikativní

Žák:

- Učí se správně vyjadřovat v daných termínech Tělesné výchovy.
- Komunikuje slušně se spoluhráči.
- Podporuje u sebe i druhých, zdraví, fyzickou a duševní pohodu.

Průvodce:

- Dbá o slušnou mluvu při sportu a v rámci možností při kolektivních hrách.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- Upevňuje zdravé mezilidské vztahy při kolektivní hře.

Průvodce:

- Učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vztahy.

Kompetence občanské

Žák:

- Dodržuje pravidla chování ve škole.
- Zúčastňuje se zdravotně prospěšných aktivit.

Průvodce:

- Nabízí žákům příležitosti ke sportu, motivujeme je ke zdravému pohybu.

Kompetence pracovní

Žák:

- Dodržuje bezpečnostní zásady při cvičení v tělocvičně při všech činnostech.

Průvodce:

- Důsledně učí žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

1. stupeň

1. - 3. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- zdraví a pohybový režim - rozcvičení (strečink)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- základy gymnastiky - základy atletiky - pádové techniky
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- týmové sporty - komunikační pohybové hry (např. problem solving hry)
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy a v jejím nejbližším okolí	- zásady hygieny - zásady bezpečnosti - hry v okolí školy
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- týmové sporty - základní pokyny při pohybových aktivitách
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- správné držení těla - základní polohy a pohyby celého těla
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- kompenzační cvičení - rozcvičení

4. - 6. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
samostatně se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu	- plánování pohybového režimu
využívá nabízená kompenzační cvičení	- kompenzační cvičení - regenerace ve sportu
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	- hygienické zásady ve sportovním prostředí - zásady bezpečnosti ve sportovním prostředí
je seznámen s postupy první pomoci	- první pomoc zážitkem
poukazuje na chyby spolužáků i sebe samotného při pohybové činnosti	- základní pokyny při organizované pohybové činnosti
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- pravidla fair play - specifika sportu mužů a žen
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- grafický záznam pohybové činnosti - základní tělocvičné názvosloví
zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni skupiny žáků	- organizace pohybového programu

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky v kontextu svého vlastního rozvoje	- možnosti záznamu výsledků pohybové činnosti
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- práce se zdroji ve sportovním světě - návštěva sportovišť v okolí školy (biotop, cyklostezka, veřejná sportoviště...)
adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení, smluvené signály pro komunikaci v bazénu, nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her, orientace ve vodě, dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody), bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	splývání na bříše a na zádech s pomůckou a bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak), plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra – podle individuálních schopností uplavat s pomůckami nebo bez pomůcek 25 metrů
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- kompenzační cvičení - regenerace ve sportu - základy gymnastiky - základy atletiky - pádové techniky
nápodobou opakuje konkrétní pohybové prvky prováděné učitelem/spolužáky, které je přiměřené jeho věku a pohybové zralosti	
koná pohybové aktivity s vědomím vlastních fyzických a psychických limitů	

2. stupeň

7. - 9. ročník

Činnosti ovlivňující zdraví (Starám se o zdraví - ScK 8 Mám život ve svých rukou) viz výše	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
pravidelně zapojuje do svého programu pohybové aktivity vlastního výběru za účelem zdravého tělesného rozvoje	- plánování pohybové činnosti - práce s informacemi ve sportovním prostředí - strečink - kompenzační cvičení - základy anatomie pohybového systému - týmové sporty
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; volí pohybovou aktivitu i vzhledem ke kvalitě ovzduší ve svém okolí	- vliv drog a jiných škodlivých látek na zdraví
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- zásady bezpečnosti - zásady hygieny - hry v okolí školy

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
tvořivě aplikuje osvojované pohybové dovednosti a posuzuje úroveň jejich provedení	- plánování pohybové činnosti - práce s informacemi ve sportovním prostředí - strečink - kompenzační cvičení - základy anatomie pohybového systému - týmové sporty

Činnosti podporující pohybové učení	
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- sport handicapovaných - ochrana přírody při sportu
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- týmové sporty
zorganizuje samostatně i v týmu sportovní událost, zpracuje naměřená data a podílí se na jejich prezentaci	- organizace sportovní události

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Slovní hodnocení

V pravidelných intervalech je sestavováno stručné písemné slovní hodnocení pro každý z vyučovaných předmětů. U předmětu Galaktika je písemné hodnocení vytvářeno zvlášť pro každý z realizovaných tematických celků. Hodnocení má formativní účel a zohledňuje žákův pokrok.

Zpětná vazba

Proces hodnocení se odehrává v první řadě průběžným poskytováním ústní zpětné vazby mezi průvodcem a žákem. Tento proces je neformální a vzájemný - zpětnou vazbu poskytuje průvodce žákovi stejně jako žák průvodci. Ústní hodnocení a zpětná vazba je nedílnou součástí každodenního života školy a odehrává se pomocí různých metod a technik. Cílem tohoto typu hodnocení je bezprostřední poskytnutí informací a postřehů ke konkrétním aktivitám žáka.

Sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je důležitou součástí formativního hodnocení. Jedná se o hodnocení neformální a zaměřuje se nejen na výsledek, ale zejména na průběh činnosti žáka. Podporuje samostatnost a nezávislost žáka na průvodci a směřuje jej k rozvoji autentické osobnosti.

Tripartitní setkání

Během roku se žák, průvodce a rodič(e) (zákonní zástupci) schází k osobnímu setkání, na kterém společně reflektují dosavadní vzdělávací proces žáka, plánují jeho další cíle a vzájemně si poskytují zpětnou vazbu a důležité informace. Výstupem z osobního setkání je písemný zápis, který se vkládá do informačního systému školy nebo do osobní složky dítěte. Toto osobní setkání se odehrává nejméně dvakrát během jednoho školního roku.

Ke Školnímu vzdělávacímu programu „Cesty k rozkvětu“ a aktualizaci dat se podle zákona 561/2004 Sb., školský zákon, § 168, odst 1 a) vyjádřila 1. 9. 2023 školská rada, která s jeho zněním jednomyslně souhlasí.

V Praze dne 4.9. 2023

Johana Codlová, ředitelka školy

